

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 4

Ročník LXIII

Červenec / srpen

Number 4

Volume LXIII

July / August

2015

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

XX

Print Post Approved 100001687

XX

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

INVAZE 1968

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Dětský klub Sydney	7
Zpráva konzulátu ČR	8
Žalov & Ohlasy čtenářů	9
Cestujete na sever za sluncem?	11
Australská pošta letí do oblak	12
Recenze knihy Hany Greenfield	13
Imigrace, my a Rusko	14
Lidská lavina	15
Knihkupec	18
Je za minutu dvanáct	18
Éra natažené ruky	21
V dohodě s Íránem nejde...	23
Má řecká otázka	24
Národní svátek Švýcarska	25
Babiš vyzrazuje	27
Humor	28
Hádkový koutek	29
Kino Ponrepo	30
Letem světem	31
Lidské osudy	33
Perly a perličky	38
Another scare to fuel alarmism...	41
Několik črtů z mládí doma	42
Z tajů krás české řeči	44

VĚSTNÍK

Dvouměsíčník Sokola Sydney.
Obsah publikovaných článků
nemusí být totožný s názory
redakce. Výhradně si právo
články upravit.

Redakční rada:
B Šindler, P Čermák,
M Daňková

Telefon redakce:
02 9981 4765

Email:
petevasyd@hotmail.com
Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

2. 9. 2015

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY

Milé sestry, milí bratři a milí krajané,

v neděli 2. srpna hostil náš Národní dům drobotinu pod vedením české učitelky Moniky Klempfnerové. Všem se dostalo štědrého pohoštění. Děti si vyhrály a vyrádily se a je naděje, že se podobné hrátky budou v Sydneyjské sokolovně konat každou první neděli v měsíci. Rodiče, nezapomeňte!

Letošní oslava národního svátku se bude tentokrát konat v Národním domě až v neděli 1. listopadu. Je naděje, že oslava bude probíhat za přítomnosti reprezentantů českého velvyslanectví v Canbere a českého konsulátu v Sydney. Již dnes bych rád upozornil na dětskou mikulášskou zábavu. Minulého roku jsme v sokolovně přivítali několik desítek dětí s rodiči i prarodiči.

Nazdar *Jan Jelínek*

NAŠE AKCE

Sobotní volejbal str. 10, 26 a 46, **Dětský klub** str. 7, **kino Ponrepo** str. 29.

Pravidelné akce na zadní straně obálky; všechny akce také na SBS rádio (strana 10, 23 a 40) na www.sokolsydney.com a na **Facebook**.

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Ti, kteří si Věstník nepředplatí, si jej mohou přechíst na webových stránkách Sokola Sydney www.sokolsydney.com. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník od 1. 5. 2015 do 30. 6. 2015 celkem \$265, fond na údržbu Národního domu \$55. Mnoho díky všem dárcům.

Vydání od 1. 5. 2015 do 30. 6. 2015 celkem \$4,146.22, z toho mimořádné \$285 za filtr na vodu.

Členské příspěvky - Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2015 MĚLY BÝT ZAPLACENY DO 31/1/2015 JINAK ČLENSTVÍ ZANIKÁ.**

Věstník: předplatné pro nečleny na kalendářní rok od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015. je \$25 v Austrálii a \$40 v zámoří.

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd., 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

„**SOKOL SYDNEY LTD**“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „**Money Order**“ je teď jediný „**Payee**“ australským bankám přijatelný. Prosíme, použijte jen tento název pro všechny platby.

Pokud platíte převodem na účet Sokol Sydney Ltd, B/S/B 112 879 číslo 108349087 zašlete, prosím, vaše jméno, datum a účel platby na email petevasyd@hotmail.com.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1. 5. 2015 do 30. 6. 2015:

Vohralík H	\$60	Rosta M	\$75	Martínek Z	\$50
Bimr N	\$25	Brychta H	\$5	Salon M	\$25
Tichý V	\$75	Hosáková J	\$25		
Werner M	\$30	Trefný V	\$25		

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

České vysílání SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Thursday at 5pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

**CZECH AND SLOVAK KIDS CLUB
SYDNEY** (1-15 years old)

WHEN: First Sunday of every month: Next session: Sunday 6/9/2015

WHERE: In SOKOL SYDNEY, Frenchs Forest,
(16 Grattan Crescent, Frenchs Forest)

COST: \$5 per child! All money goes to Sokol Sydney. (\$10 per adult for a language class.)

Program:

- 1pm-2:30pm **CZECH AND SLOVAK KIDS CLUB**

Art, music, sport... only in Czech & Slovak language

- 2:30-4pm **'DANCE 4 FUN'**

All nationalities welcome, this class is run in English.

Choreography: Veronika Heszterenyiova (Macquarie University in Bachelor of Arts, Dance and Performance)

- 4pm-4:30pm 'SPANISH BEGINNER' - all ages welcome
- 4:30pm -5pm 'SPANISH INTERMEDIATE-ADVANCE'

CONTACT: Monika Klempfner

Mobile: 0424 784-052

(Masters of Education)

BABYSITTING AVAILABLE: \$7 per child per 1hour

Válečnému veteránovi plukovníkovi v. v. Ivu Kalinovi byl předán pamětní odznak

21. 07. 2015

Vicekonzulka Šárka Ponroy Vamberová jménem ministra obrany ČR předala 20. 7. 2015 plukovníkovi ve výslužbě Ivu Kalinovi „Čestný pamětní odznak k 70. výročí ukončení 2. světové války“.

Pan Kalina (ročník 1921) emigroval ihned po okupaci Československa v roce 1939 do Velké Británie, kde vstoupil do čsl. legie. Dostal se mu vojenského výcviku, prošel i důstojnickou školou. S legendární československou obrněnou brigádou se účastnil bojů o dobytí pevnosti Dunkerque. S americkou posádkou byl v květnu 45 u osvobození Klatov. Velké zklamání československým vojákům způsobila ruská podmínka, aby Praha nebyla osvobozena západními spojenci. Záhy po skončení války se seznámil s Lilly Beranovou, která přežila více jak dva roky v Terezíně. Vzali se, narodila se jim první dcera.

V roce 1948 emigroval pan Kalina podruhé, tentokrát už s mladou rodinou a co nejdál, do Austrálie. Jako australští turisté se do Evropy několikrát vrátili, do svobodného Československa však až po více jak 40 letech. Se zájmem i dnes sledují díky internetu a rodině dění v jejich rodišti, jsou spokojení, na nic si nestěžují. Mají radost z úspěchů svých dětí, vnoučat a pravnoučat i z života v Austrálii a demokratických změn v bývalém Československu. Oba dva mluví stále výborně česky. Příští rok k výročí brilantové svatby, slíbil paní Lilly pan plukovník (s rošťáckým úsměvem na rtech) také medaili. Sám jich má ve sbírce už devět včetně britských a francouzských vyznamenání.

Žalov.

Zemřela paní **Jaroslava Procházková**, dlouholetá sokolka a štedrá podporovatelka naší jednoty. Spolu s již dříve zesnulým manželem Jaroslavem se účastnili všech sokolských akcí.

Ohlasy čtenářů

Vážený sokolský Věstníku, nejprve díky za zasilání. Snad jste se nějak doslechli, že jsem zde skoro půl roku nehybná, neboť jsem dostala zánět nervů do pravé nohy. Bolesti byly nesmírné, ale ještě horší pro mne byla moje nemožnost pohybu. Celý svět se přede mnou uzavřel, byla jsem odkázána na lůžko, přes 2 měsíce v nemocnici, pak mě odvezli domů a uložili do postele – musel se mnou někdo být – nemohla jsem lůžko opustit. Přiletěla dcera Raphaela, již vděčím za svoji záchranu, neboť zde žiji sama a byla bych musela být v nějakém ústavu a dům prázdný. Nikdy se jí nemohu za vše plně odvděčit, neboť mi zachránila život. Nemohla jsem nic dělat – a když jsem něco napsala, dopis musela odnést na poštu. Proto jsem ani psát nemohla. Naděje mi moc nedávali – musím uvážit svůj věk!! V květnu mi bylo 87 let. Ale nechtěla jsem umřít touto smrtí, kdy normální život, byť člověk fyzicky žije, už je mimo lidské dění. A tak jsem mrtvou nohu cvičila, abych jí pohnula a silné léky (vlastně drogy) proti bolestem, které měly zlé následky (zpomalení paměti, horší koncentrace, špatné písmo, kdy se najednou písmenka vynechávala apod.) jsem přestala brát. Po několika týdnech jsem zvolna mohla nohou pohnout--- a zkráceno: dnes chodím doma úplně normálně, po schodech a venku s hůlkou. Mysl se též vyjasnila a už jsem napsala několik básní, přednesla je při slavnostech osvobození Plzně, kdy ještě několik amerických veteránů přiletělo – jeden z nich byl dokonce 100 letý!! Přikládám fotky pomníků – záleží na Vašem vkusu, jak se Vám líbí ten plzeňský!! Přikládám též báseň na sochu generála Pattona v Dýšině. A tak znáte i důvod, proč jsem se ani na Vánoce neozvala – vždyť žádné svátky jsem neměla, byla jsem nehybná v posteli. Děkuji hlavně své dceři Raphaela a Bohu, že jsem nově narozená a mohu ještě nějaký čas normálně užívat tento svět. Přejí Věstníku hodně úspěchů, je to výborný časopis, který za to stojí, aby dále žil. Zdravím Vás všechny, kteří se snad ještě na mne trochu pamatují. Na své 87. narozeniny jsem měla menší oslavu s přáteli – a udělali pár fotek. Dokonce mi dali na hlavu klobouk, prý se tak na mne pamatují a má to znamenat, že jsem zase zpět ve společnosti.

Těším se na Váš příští Věstník, se vzpomínkami na Sydney

Hana Gerzaničová dříve Honsová Plzeň.

SYDNEY 21-25 OCTOBER

Dendy Newtown

UTS Faculty of Design

PERTH 19-22 NOVEMBER

Cinema Paradise, Northbridge

Dýšina Hana Gerzaničová

Tam, kde se vlní
česká krajina
vyrostla obec jménem
Dýšina.

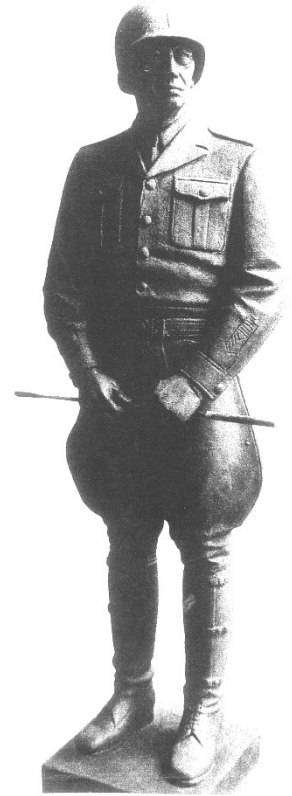
Stojí tam důstojně
americký hrdina.
Zda ještě na válku
tam někdy vzpomíná???

Na věčnou památku
českému lidu
bychom si vážili
míru a klidu.

Nedaleko školy
socha stojí---
generál Patton
se dívá do údolí...

Dívá se do země
které dal svobodu
na věčnou památku
českému národu.

Stojí tam u školy
kde učí se děti.
Možná jim šeptá
o svobodě věty.

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL

SRPEN – AUGUST 15. & 29.,

ZÁŘÍ – SEPTEMBER 12. & 26.,

ŘÍJEN – OCTOBER 10. & 24,

LISTOPAD – NOVEMBER 7. & 21.,

PROSINEC – DECEMBER 5. & 19.

VOLEJTE MARTU – RING MARTA 9130 6781

Slovenské vysielanie SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Friday at 3pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

České vysílání SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Thursday at 5pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

Australská pošta letí do oblak České Noviny Sydney *Marcela Čechová*

Když jsem letos poprvé zaslechla zprávu o tom, že normální dopis tady v Austrálii bude stát dolar, považovala jsem to zprvu za hloupý vtip. Pamatuji totiž doby, kdy jsme na dopis lepili za 4 centíky obrázek Elizabety, královny anglické i australské, pošta se jmenovala ROYAL a taky tak královsky fungovala. Ačkoliv jsme nebydleli ve městě, ale pěkný kousek dál na venkově, pošťák přece přijížděl každý den a také v sobotu. Když jste napsali přátelům v Adelaidě a sami jste bydleli ve Victorii, usínali jste s jistotou, že váš vzkaz dostanou nejpozději třetí den. Případně hned ten následující, pokud se jednalo o styk v jednom městě.

Pak se ze záhlaví australské pošty vytratilo slůvko ROYAL a pošta začala fungovat nekrálovsky. Každým rokem cena známek rostla, napřed o centíček, potom o dva, tři, pět a pak už to začalo být citelné i v peněženke. Jednou za rok, před Vánoci, nám pošta dala s velkou slávou slevu 5c, aby hned před Velikonocemi příští rok zvedla cenu dvojnásobně. Takže dnes platíme 70 centů za každé přání Happy Birthday a Sympathy pro příbuzné těch, koho už nic neboli.

Platíme a platíme, protože pro nás starší generaci se jaksi nesluší jinak. Naše děti ovšem už nepiší dopisy a beze studu používají internet i ke sdělení nejintimnějších informací, pokud vůbec pocítují potřebu někomu vyjádřit sympatii nad ztrátou dědečka či oznámit přátelům svůj plánovaný sňatek.

Pošta prostě přestala fungovat a neprosperuje. Je ovšem stále vlastněna státem, což v dopadu znamená, že její služby a její zaměstnanci jsou placeni námi všemi. A především, nejvíc, je placeno její vedení. To se nám, obyčejným platičům daní, ovšem neříká.

Kdo vede dnešní australskou poštu a kolik je za vedení toho na úbytě chcípajícího byznysu placen? CEO australské pošty je Ahmed Fahour narozený v Libanonu. Jeho plat – posadte se prosím – je 4,8 milionu australských dolarů!! Pro srovnání uveďme, že PM Abbott pobírá pouhých 507.000 ročně. Kdy byl Ahmed Fahour posazen k poštovnímu korytu? V únoru 2010. Kým tam byl doporučen a vybrán? To ovšem nevím. Ahmed Fahour se narodil roku 1966 a jeho libanonská rodina musela mít dobré styky na obou stranách, když přijela do Austrálie v roce 1970. Nedožvíte se ani to, proč přijeli, s jakými úmysly, kdo je poslal a kdo jim dopomohl se v Austrálii tak rychle orientovat. Svěho syna Ahoura nechali rodiče studovat na křesťanské (!!!) škole St. Joseph College v North Fitzroy v Melbourne a v Redden College v Prestonu. Jsme demokraté a rádi poskytneme mezi námi vzdělání žáku odlišné víry. Universitní studia Ahour absolvoval na Latrobe University. Pak k tomu přidal ještě Melbourne Business School v Melbourne, kde v roce 1993 dostal Master Business Administration degree. A pak už hop – a v roce 2004 mu bylo nabídnuto místo Executive Director of Citigroup a Principal board member of National Australia Bank. Vzdělání má tedy ohromné. Stejně si ale těžko dovedu představit, že by se některý z jeho spolužáků z katolické College vyšplhal na podobnou úroveň.

Ve stejném měsíci, kdy se Fahour ujal svého 4,8 milionového vedení australské pošty, stává se též CEO of Gulf Finance House v Bahrainu, ve Spojených emirátech, kde je odpovědný za “strategic direction and major capital raising”. Račte si sami domyslet, co znamená a komu půjde ten kapitál.

Nu a jsme doma, přátelé. Víme, koho si platíme a tušíme za jakým účelem, jenomže nikdo z našich parlamentářů ani senátorů není ochoten o věci mluvit. Není to bezpečné, mohli by velmi lehce ztratit svá korýtka.

Fahour ovšem – i jeho celá rodina – přispívá velmi podstatně rozvoji Austrálie. Nejen tím, že se stal direktorem fotbalového klubu v Carltonu ve Victorii. Ze svého platu ale také neváhal věnovat dva milióny dolarů výstavbě Islámského musea v Melbourne, které založil a vede jeho bratr Moustafa se svojí rodinou. Samozřejmě každý z nás podporuje to, kam jej srdce vede a Australané islámské víry mají plné právo vkládat přebytky ze svých výdělků do rozvoje vzdělanosti bílých infidelů. Jen malou vadou – kterou snad jen já považuji za absolutně nemorální – možná je to, že v případě Ahmeda Fahoura je prý dar Museu “tax deductible”. A že se podpora výstavby Musea islámu kryje s dobou, kdy CEO naší australské pošty dává vyhozov 900 poštovním zaměstnancům, takže mizerné poštovní služby budou v krátké době ještě horší, než jsou teď. A že my to všichni budeme bez reptání platit.

Z Kolína do Jeruzaléma Recenze knihy *Hany Greenfieldové Bořek Šindler* **“Fragments of Memory”**, Gefen Publishing House, Revised Edition 2006

Jsou cesty a jsou poutě do daleka a neznáma. O jedné takové strastiplné pouti se dovídáme z pera autorky této útlé knížečky plné bolesti a trpění. Do dalekého Jeruzaléma ze středočeského města Kolína na Labi? Ano, právě tak. Jen ovšem s jistými oklikami. Přes Terezín, přes Osvětim a přes Bergen Belsen. Ale naše krajanka Hana Greenfieldová do Jeruzaléma přece jen konečně dorazila. Dorazila tam s těmi oklikami, a z rodiny jako jediná, a poslyšme, co o tom ona sama na stránce 29 píše: „...V Osvětimi nezpívali ptáci, nerostly květiny, nerodily se děti. Tam se jen umíralo. Osvětim byla výplod německého důmyslu v těsném spojení s německou technikou a organizačními schopnostmi. Tak vznikla perfektní vražedná mašinerie a z nás se staly její naprogramované oběti. Osvětim byla továrna na vraždění lidí. A my byli diváky a obětními beránky snového horroru, z něhož jsme se nemohli ani probudit, ani před ním uniknout. Dívala jsem se na komín, který vykašlával rudý kouř, jako když se dusí umírající v posledním tažení, vdechovala jsem vzduch s nasládlou pachutí spalovaného masa a v zoufalství jsem volala: Bože, kde jsi?...”

Zde citovaná pasáž z autorčiny vzpomínky na návštěvu míst důmyslného německého způsobu vraždění Židů je pozoruhodná nejen jejím zoufalým a obžalovným výkřikem k Bohu. Je pozoruhodná i samozřejmostí, s níž autorka oslovuje Němce se vši jejich důmyslností, technikou a s jejich organizačními schopnostmi, jako strůjce neuvěřitelných zločinů. Nikoli jen „nacisty“, jako pouhý nekalý výlupek němectví, nýbrž Němce jako národ schopných občanů; občanů schopných provádět a trpět genocidní vraždění s dokonalou technikou a vynikajícími organizačními schopnostmi, a uplatňovat rasistické zabíjení s dokonalou houževnatostí a naprostým cynismem bez jakýchkoli projevů lítosti. Citujme zde však ještě alespoň pár řádků z autorčiny knihy, kde se zamýšlí při letu do Jeruzaléma nad hrůzami v Osvětimi přestálými, na stránce 65: „...Když jsem se konečně usadila v letadle směřujícím do Izraele, uvědomila jsem si, že my, kteří máme na předloktí vyryté číslo jako nesmazatelnou stránku dějin, jež zůstane věčnou připomínkou Osvětimi, nemůžeme ani zapomenout, ani odpustit...“. To jsou věru vzácné úvahy člověka prožívajícího Němci připravené peklo. Je to ale i výstraha do budoucna.

Hana Greenfieldová se narodila v Kolíně, a žila tam pokojně se svou rodinou až do příchodu Němců; tedy pokojně snad jen do skonu předmnichovského Československa. Pak přišly zákazy – chodit do školy, chodit do parku, jezdit drahou, a mnoho jiných. Její rodina nebyla nijak nábožensky orientovaná, byla to rodina českých Židů, česky hovořících a uvažujících – až právě do příchodu našich rasisticky smýšlejících a tak i jednajících germánských sousedů. V Kolíně žili Židé po mnoho staletí, a byla tam usazena po Praze snad nejpočetnější židovská obec v Čechách. Smrt ji zasáhla po německé okupaci, a Hana Greenfieldová se ocitla v transportu do Terezína se svou rodinou jako „teenager“. Ani v Terezíně nebyl ráj. I tam byl nedostatek všeho. Dalo se tam však jakžtakž přežívat. Do osvětimského pekla přijela naše kolínská spoluobčanka s transportem tisíců jiných nebožáků v dobytčích vagoncích. Potom žila, živořila už jen jako vyhladovělá lidská troska, a byla před koncem války přetransportována do Bergen Belsenu – kde se dočkala svobody s příchodem britské armády počátkem roku 1945. Do rodného Kolína se vrátila – ale jen naskok. Brzy pak dala Evropě vale a skončila v Jeruzalémě.

Autorka, dívčím jménem Lustigová, se narodila v Kolíně nad Labem. Tam žila její rodina v českém prostředí po mnoho generací před holocaustem, a odtud odjížděla s transportem do Terezínského ghetta v roce 1942. Vrátila se tam v roce 1945 po osvobození koncentračního tábora Bergen Belsen, ale jen na krátkou dobu. Přes Britanii odešla do Izraele, kde se trvale usadila. Její vzpomínky uveřejněné v této zde recenzované knize vycházely v různých publikacích v hebrejštině, polštině, v jidiš i v jiných jazycích. Do češtiny byly přeloženy z angličtiny Evou Kondrysovou, a v této knize uveřejněny po roce 1989. Nicméně i v pouhém překladu do češtiny jsou tyto vzpomínky kolínské rodačky jako očitě svědkyně důležitým dílem české literatury. Nebylo by divu, kdyby autorka byla zcela úmyslně odmítala psát česky poté, čeho se jí a její rodině dostalo z rukou mnoha českých „přátel“ po příchodu Němců do rodného Kolína.

Tato kniha je pozoruhodná i něčím jiným. Autorka v ní nepoužívá dnes tak již běžný eufemistický termín „nacisté“, a přidržuje se zásadně označení vrahů jako „Němci“. Dne se již Němcům podařilo přesvědčit mnoho současníků, že hromadné genocidní vraždy organizovali nacisté, nikoli Němci jako národ. Hana Greenfieldová, tak jako mnozí jiní, ví ovšem svoje. Však to také v onom shora citovaném odstavci lapidárně a bez obalu vyjádřila. Nemohu než doporučit toto svědectví naší české krajanky ku přečtení a k zamyšlení mladších generací nad osudy milionů lidských bytostí okusivších dokonale organizovaných vražd příslušníky vzdělaného národa plného důmyslu. Pomněme, že dosud nikdo jiný v historii lidstva netetoval čísla na pažích obětí plynových komor, včetně dětí, než právě naši spořádaní a inteligentní němečtí sousedé... Dokonale, důmyslně, systematicky, krok za krokem, jak se to patří vzdělanému národu.

Imigrace, my a Rusko

27. 7. 15 Neviditelný pes *Lukáš Lhořan*

V dobách studené války podporoval Sovětský svaz různé neziskové organizace na Západě s cílem oslabit západní společnost a vyvolávat v západních zemích nestabilitu, která měla pomoci prosazování zájmů Sovětů. Dnes se podobná situace možná opakuje a Kreml podporuje skupiny, které se snaží rozvrátit jednotu Evropy, spojenectví Evropy s USA a vystupují jako „obránci“ lidu před islámem a imigrací.

Sovětský svaz prosazoval své zájmy mezi neziskovými organizacemi vždy v zákulisí. Je to přesný opak americké politiky podpory neziskových organizací, která je snadno veřejně dohledatelná a prokazatelná. Naopak v případě prosazování zájmů Kremlu se jedná vždy o více či méně utajené akce, které se prostému divákovi dají těžko odhalit bez znalosti informací ze světa špionáže. Tato politika umožňovala vládcům Sovětského svazu v minulosti a vládcům Ruské federace dnes tvářit se jako „beránci“, poukazovat na vměšování vlády USA do třetích zemí skrze neziskové organizace a tvrdit, že Rusko toto nečiní.

Jednotná Evropa – záměrně říkám Evropa a ne EU – je v očích Ruska nejen silným konkurentem, ale i (potenciálním?) nepřitelem. Názorně to je vidět na tragické situaci Ukrajiny. Proto nepřekvapí, že prokremelští politici v dnešní Evropě podporují vše, co může oslabit Evropu. Nejviditelněji to je vidět na tématu islamizace Evropy a přílivu uprchlíků, kdy se například v českém prostředí staly v posledních měsících výraznými osobnostmi vystupujícími proti islámu Jana Volfová (Islám v české republice nechceme/Suverenita) a Miroslav Randsdorf (KSČM), tedy lidé, kteří zároveň plně veřejně podporují kremelskou propagandu a vystupují proti jednotné Evropě a spojenectví s USA.

Pokud sledujete celoevropské aktivity prokremelských sil, je téma islamizace a imigrace jedním z nástrojů pro pokusy destabilizovat Evropu a EU ze strany Kremlu. Ovšem Evropa si za to může sama: křesťanská a konzervativní část společnosti se stále více dostává do role permanentní opozice a současné společenské elity staví do popředí multikulturní dogmata, podporu masové imigrace a odpor proti křesťanství. Zájmům Kremlu nahrává také zatímní většinová neschopnost evropských zemí razantně řešit problém masového přistěhovalectví a radikalizace přistěhovalců. Je víc než logické, že Kreml toho využívá a záměrně se staví do role ochránce tradičních hodnot, křesťanství a odpůrce multikulturalismu a přílivu mas muslimů do Evropy. Na základě toho mnozí křesťané, konzervativci a odpůrci islámu vidí v Kremlu spojence. Pak snadno vábení Kremlu podlehnou.

To, jestli se mezi zdroje podpory českého antiislámského hnutí zařadily i finance z Kremlu, je otázka pro tajnou službu, ale minimálně by angažmá prokremelských politiků jako Jana Volfová mělo být varováním, že tu toto riziko existuje. Navíc se pro mnohé prokremelské politiky v České republice stává téma odporu proti muslimům šancí, jak získat mezi obyvateli podporu a dosáhnout (opět) politického vlivu, když s jinými tématy byli neúspěšní. Je tedy na místě se také tázat, nakolik je jejich protiislámský zápal reálný a nakolik je to jen politický kalkul, když evropskou zemí s největším počtem muslimů v populaci a největší šancí na brzké zmohutnění muslimského živlu je právě Rusko.

aneb Nová fáze civilizačního střetu... a co teď dál

Cestovav prostředkem května za jistou záležitostí do Rakouska, málem jsem si nevšiml, že se nalézám na území jiného státu – kdyby mě na to neupozornila trojí nápadná proměna. Jako švihnutím čarovného proutku už nepokrývala krajinu žluť řepkových polí od obzoru k obzoru, nýbrž se stala zelenou. Náhle se do ní otevřel výhled nezacláněný desítkami a stovkami reklamních, jak se říká po novočesku, billboardů. Zatřetí již silnici nevroubily hampejzy, hanbince a nevěstince, nýbrž vedla dál čistými, úhlednými vesničkami s tu a tam nějakým tím Gasthausem, avšak bez červených srdíček, našpulených rtíků a co tak ještě bývá znamením oné živnosti, zřejmě nepostradatelné pro ekonomiku českého příhraničí. Snad oznamovala vjezd do sousedního státu i tabule s vyobrazením rakouské orlice, ale nejspíš jsem si jí v té výstavě kšeftovního dryáčnictví nevšiml, a abych tak pravdu děl, nikterak mi nechyběla. Možná to neocením ten, kdo co živ je, nos za humna rodné vsi nevystřčil, ale pro člověka cestujícího je to zázrak, úleva a pěkný kus svobody, tahle možnost vydat se od Gibraltarů po Finsko bez kontrol, prohlídek, pasů štemplování, zavazadel přehrabování a jiných obřadů toho druhu. Ještě po dvaceti letech se jí nemohu vynabažit a vynachválit. Díky tobě, ó Schengene!

Jenže, jak tak všechno dopadá, může být svobodného cestování bez hranic konec a nemusí to trvat ani moc dlouho. Podmínkou svobody – jakékoliv – je důvěra. Samozřejmý předpoklad, že jí nebude zneužito. A ono se od nějakého času svobody cestování zneužívá, až se nebesa rdí. Tisíce podivných postav táhnou ze země do země, bez dokladů, bez prostředků k životu, bez kvalifikace, v hledání místa, kde by se jim nejlip, nejpohodlněji, dle možnosti na účet sociálních pokladen, žilo. Jelikož jim za patami táhne i pokles kdysi vysokého standardu veřejného pořádku a bezpečí, nelze se divit, že toho má domácí obyvatelstvo jaksi plné zuby. Což nelze odbýt etickým šveholením; neodhodlá-li se k podstatnějšimu zákroku politická kasta, nelibě vyrušená z navyklého myšlení od voleb k volbám, našťvané občanstvo si jej dříve nebo později – ale spíš dříve – vynutí samo, s nepředvídatelnými následky. I když jakáž pomoc, bývala Evropa požehnanou končinou svobody, bezpečí a blahobytu, ale už nebude. Buď potrvá blahovlnná nevšimavost a všechno skončí v jednom děsivém karambolu, nebo se prosadí občanská našťvanost a chudince svobodě bude přišlápnut krček. Kdo ví o nějaké třetí alternativě (reálné, prosím, sny a vidiny se nepočítají), ať mě o ní zpraví.

Jak bystrý čtenář zajisté postřehl, týkají se předešlé odstavce silícího přílivu migrantů zejména, ne však výlučně, z rozvrácených končin Levanty a severní Afriky. Velmi správně je poukazováno na příčinu, pro niž se dala do pohybu lidská lavina: bezvýchodná bída v nemalé části světa. Ušlechtilí duchové rádi poukazují na morální povinnost nás, sytých Evropanů přijmout prchající ve svých zemích a zajistit jim člověka důstojné životní podmínky. K čemuž bych si dovolil uvést několik statistických čísel z oboru světové populační dynamiky. Není to ostatně žádný kumšt, může to udělat každý, kdo má počítač a deset prstů na ruce (z nouze postačí i jeden). Naklikněme si – máme to? – heslo „Světová populace, vývoj“. Objeví se zprvu povlnně, poté čím dál strměji stoupající křivka. V roce 1804 poprvé překročil počet obyvatelstva této nenařaditelné planety jednu miliardu. Dvou je dosaženo r. 1928, tří 1960, čtyř 1975, pěti 1987, šesti 1999, současný stav sedm a čtvrt miliardy. Jen během mého života se lidstvo namnožilo více než na trojapůlnásobek, inu sakra. Leč počítejme dál. Nevím, skýtá-li česká verze Googlu tuto možnost, německá však umožňuje sledovat nárůst v právě přítomném okamžiku. Koncová čísla naskakují takovým kalupem, že je nestačím zaznamenávat: v pátek 19. června v 11:30 činil stav světového obyvatelstva 7.254.234.000 duší; den poté, v touž hodinu a minutu již 7.254.474.200. Čili: ve 24 hodinách přibylo na světě 240.000,200 dušiček, zhruba zaokrouhleno čtvrt milionu. Porovnejme nyní s číslem, jež jsem se na vševědném Googlu dlouho nemohl dopídit, jako by podléhalo utajení, až... přece jen: v uplynulých dvanácti měsících přeplulo Středozemní moře nebo se jinými cestami dostalo do kýžené Evropy 276.000 uprchlíků. Jen o málo víc, než příčinnivé lidstvo dokáže naplodit za jediný den! A jelikož lidstvo evropské, severoamerické a povšechně západní se jak známo množí lenivě nebo vůbec nijak, připadá celá ta znepokojující (i když asi jak pro koho) plodivost na země, nazývané ohleduplně rozvojovými.

To pak ale, milí Evropané, můžeme rozevřít pohostinnou náruč dokořán a přijímat všechny uprchlíky napořád, jak si to přejí soucitné duše, a zemím původu se uleví jen o to, co si jejich obyvatelé stačí namrouskat za jediný den. Jistou úlevou může být, že převaděčský průmysl kasíruje za své služby od pěti do desíti tisíc dolarů; i můžeme se těšit vyhlídkou, že až se vyprázdní reservoár těch, kteří ty prachy mají, ustane nebo aspoň poleví i obchod s lidskou... nepravím chudobou. Lehkověrností, snadnou naslibovatelností. Zůstane po něm teď už chudoba skutečná, země vyplundrované z finančních rezerv, zbídačelé obyvatelstvo, zoufalství a beznaděj. Věru žalostný výsledek humánních snah. Je vůbec pozoruhodné, jak téměř zpravidla končívají šlechetné úmysly malérem.

Je-li ještě jaké pomoci ze strany západních zemí, obtížno soudit; jestli ano, trpí dvěma nedomyšlenostmi. Jednou je zásadní neochota jejich politiků a vlivných intelektuálních kruhů zabývat se jinou eventualitou dalšího vývoje než naprosto neoptimističtější. Nuže, prostým pohledem do dějin lze zjistit, že optimistické předpoklady se nenaplnily dosud nikdy; a nepochybujeme, že tomu tak bude i tentokrát. Druhou je nevěle přemýšlet v úsecích času delších než několik dnů či týdnů. Evropští politikové se dohadují, kolik běženců má přijmout Belgie, kolik Španělsko... než to vymyslí, přibudou jich všemi cestami podvodu další statisíce a naše moudré státnictvo si může lámat hlavy nad novými, podstatně nakynulejšími kvótami. Dost mi to připomíná patálie kolem řecké zadluženosti: domydli to synové Helady na pokraj bankrotu... no dobře, poskytneme jim ještě jednu půjčku, abychom zabránili nejhoršímu. Pochopitelně probendí synové Helady v krátkém čase i tuto výpomoc a budou na tom, jak byli, jen s rancem dluhů ještě o něco boulovatějším. S vysokou pravděpodobností lze předpovědět, že stejně tomu bude i s veškerými kvótami (*pozn. o dva dny později: kvóty pro odpor zejména východoevropských zemí dokvótovaly, což ovšem neznamená, že si naše ctěné státnictvo vzápětí nevymyslí jinou, s odpuštěním, hovadinu*). Co s tím?

Bohužel tomu není tak, jak se říkává: že každá potíž je řešitelná, jen vezme-li se to za správný konec. Překročí-li problém stálým oddalováním a růžových obrázků na vzduch malováním určitý mezní bod, je hledání správných konců marné a zůstává už jen jedno řešení. Jméno jeho jest Prů...švih. Matka všech průšvihů, řekl by nebožtík Saddám Husajn. Tudíž: překročila už uprchlická patálie onen kritický bod, nebo se mu teprve blíží? Pakli teprve blíží, času na rozmýšlení není mnoho; a čím déle bude politická reprezentace s účinným řešením otálet, tím drastičtějších prostředků bude muset užít, přinucena holou nezbytností. Co tedy se dá, reálně a bez optimistických brejlů na nose, za dané situace ještě dělat? U vědomí své nepatrnosti a bez nároku na úplnost si dovolím předestřít k uvážení několik dílčích řešení.

– Ač velmi nerad a s lítostí nad ztrátou toho kusu svobody, byl bych pro dočasné obnovení hraničních kontrol. Osoby bez dokladů nechť jsou bez dalších procedur určeny k deportaci do země původu; není-li zjistitelná, zadrženy v detekčním středisku až do vyšetření totožnosti. Totéž nechť platí o osobách s doklady podezřelými z krádeže či padělání.

– Převážnou část uprchlické masy tvoří osoby muslimského vyznání. Vůči nim je třeba přistupovat s obzvláštní bedlivostí, což nebudiž chápáno jako diskriminace ani anti-islamismus, ale zkušeností podmíněná opatrnost. Snímky převaděčských člunů obsazených z dobrých osmdesátí procent mužskými dvaceti- až třicetiletými... jakým dílem asi jsou mezi nimi zastoupeni ti, kdož si vysloužili ostruhy džihádu v Sýrii nebo v Iráku a nyní se vydali pokračovat v tomtéž u nás? A i když ne hned teroristé a hlav uřezávači, mnohasettisícová armáda mladých chlapů bez partnerek, nadto chlapů muslimských s jejich představou mužné cti a nadřazenosti... to nezavání ničím kalým. Nechtěl bych být v nepřilíš vzdálené budoucnosti evropskou paní či dívkou, povím vám. Nevím, jestli bych chtěl být vůbec někým, když si tak všechno rozmýšlím. Na druhou stranu se osamělí mužští zase nemohou dál množit, což také za něco stojí.

– Zemí původu je nezřídka stát nadobro rozpadlý, nefunkční, ovládaný zločineckými bandami, náboženskými fanatiky, nebo obojím najednou. Ať jsem proklet, ale před suverenitou takového pastátu netřeba se sklánět v posvátné úctě; a vyžádá-li si toho nutnost, přistoupit k obsazení potřebné části vojensky. Bylo až směšné, jak evropské orgány, odhodlavší se po velkém břicha bolení ničit převaděčské bárky ještě před naloděním, se obrátily o svolení k lokální libyjské vládě v Tobruku; jsouce –

očekávatelně – odmítnuty, sklopily uši a celou záležitost odpískaly. Proboha! Parta ovládající jedno město a pár čtverečních kilometrů pouštního písku kolem, má rozhodovat o osudech Evropy? Trochu víc hrdosti, naši slavní demokraté! Nevjednávat s kdejákým darebákem jen proto, že se udržel na kousku územíčka, než ho z něj vyžene jiný darebák!

– Stejně trapné a k ničemu je obracet se k OSN. Spolek dávno ztrativší jakoukoli váhu i úctu, spolek poskládaný víc než polovinou ze zkorumpovaných diktatur a polodiktatur, spolek, v němž poslední slovo má Rada bezpečnosti v čele s Putinovou autokracií a čínskou partajní oligarchií... je možno si ušetřit námahu i ostudu.

Až do obnovení normálních poměrů (stane-li se tak vůbec někdy) napomohlo by řešení uprchlického problému pozastavení platnosti práva azylu. Původního smyslu už beztak pozbylo: neslouží poskytnutí útulku pronásledovaným pro víru či přesvědčení, stavši se nástrojem hledání lepšího, co možná bezpracného bydla. Osobám skutečně pronásledovaným lze po bedlivém přešetření poskytnout útulek i bez něj; třebaže se nelze vyhnout otázce, zda by takové osoby neměly hledat nový domov v zemích kulturně a civilizačně blízkých spíš než v těch, s jejichž životním způsobem se nemohou ztotožnit, i kdyby náhodou chtěly.

– S tím souvisí otázka státního občanství. Rozdávalo se svého času jako balónky o pouti; i jest nyní velikého divení, že dejme tomu švédský občan Hidžabulláh Nikábí byl spatřen v Sýrii, kterak popravuje místní křesťany. Neprozřetelně udělené občanství musí být možno zase zrušit, a to i v případě, že se takový dobrák nejmenuje Hidžabulláh Nikábí, nýbrž Johan Anderson; a brání-li tomu ústava, nuže, ani ústava není nedoknutelná co indická posvátná kráva

– Bývalo, a není tomu ani příliš dávno, za určitých mimořádných okolností vyhlášováno stanné právo. Netřeba si představovat, že by v takovém pádě měl být běželec s nezjistitelnou totožností věšen na nejbližší větev; urychlené vyhoštění hned na místě osobou k tomu povolanou a bez složitých právních procedur si však představit lze. Jako *ultima ratio*, jak říkají latiníci, jako poslední prostředek, když mírnější prostředky selhaly. Ještě to bohdá není tak daleko, ale snadno může být.

V mimořádné situaci už jsme; ještě nikdy se náš civilizační způsob neocitl v takovém ohrožení, ještě nikdy nebyla do takové míry v sázce existence ne-li nás samých, tedy našich potomků. Nenadál bych se ovšem, že zmíněná řešení vezme za své současná politická garnitura, a vůbec už ne spanilomyslným jemnocitem se jen tak tetelící krasoduchové; jest přece tak příjemné shlížet s výše své ušlechtilosti na ten přízemní, měšťácký dav, jemuž jsou ideje všelidské lásky cizí. Nakolik krasoduch svým idejím i věří, je arciť věc druhá. Pohnutky politických profesionálů jsou průhlednější: rádi by do konce tohoto a možno-li i příštího volebního období setrvali ve svých parlamentních židličkách. Podmínkou toho jsou, jak nenutno zvlášť uvádět, voličské hlasy. Zde je háček, za nějž může zabrat poddaný občanek. Demokracie zatím zrušena nebyla, i když kdoví; razítkování nevhodných názorů štemplem islamofobie, populismu, rasismu a jiných odporných -ismů máme na talíři už teď a další přitvrzení nelze vyloučit. Využijme tedy času, dokud posun k řízení demokracií nenastal, a volme... nikoli partaje, podobající se beztoho až na ty řeči čím dál víc jedna druhé jako vejce vejci, ale konkrétní osoby projevivší rozum, kuráž, předvídatost, neovlivnitelnost právě panujícími módami.

Doufejme jen, že nás čas nepředběhne. Kolo dějin se v posledních týdnech kutálí čím dál dál zběsileji a bůhví, k čemu se dokutálí ne-li do konce tohoto roku, tedy v příštím. Mohou to být volby v řadě evropských států, jejichž ústředním tématem se stanou ne rozpočty a deficity, nýbrž záchrana civilizace dřív, než bude překročen bod nenávratu. Také to ale může být exploze veřejného protestu s nekontrolovatelnými následky; a jsou myslitelné i mnohem šerednější scénáře, jejichž vyličení se zdráhá mysl má. Přesvědčit se ale nedokáže. Sleduji civilizační zápas od samých začátků, a co mi vychází, není zvlášť povzbudivé; ne nadarmo mě kdysi jeden čtenář posměšně nazval Kasandrou z Hannoveru. Bohužel předpovědi vycházejí spíš Kasandrám než prorokům bezkonfliktních zítřků.

Abych nějak zakončil toto už beztak dlouhé povídání: nešalme se iluzemi, ale vycházejme ze skutečností, jaké jsou. V tom je záruka prognostického úspěchu, byť se i chlupy na zádech hrůzou ježily.

Knihkupec

10. 7. 15 Neviditelný pes *Martin Regner*

Dr. Steiner a Ing. Pantoflíček z Prahy vlastnili dohromady jednu kánoi a každou neděli s ní někam jezdili. Nejčastěji na dolní Sázavu a nejraději na Svatojánské proudy na Vltavě. V létě pak podnikali vícedenní vodáckou túru na nějakou vzdálenější řeku.

Roku 1932 se vypravili na horní Ohři. Přijeli vlakem do Chebu, vyzvedli v úschovně loď a odtáhli ji k vodě. Když se konečně odrazili od břehu, šťastně si oddychli. Říčka se příjemně vinula v mírném proudu mezi loukami i lesy a pěkných tábořišť na postavení stanu bylo taky všude dost. I počasí jim přálo. Jen jim trochu vadilo, že kromě dvou četníků tu nikdo česky nemluví. Oba však němčinu ovládali, zejména Steiner, který v dětství jezdil na prázdniny k babičce do vsi poblíž Liberce.

Když dopluli do Lokte, vzpomněli si, že by měli poslat domů pohledy. Steiner nechal kamaráda u kánoe a vypravil se do města. Pošta byla přes poledne zavřená, a proto vstoupil do jednoho knihkupectví. Zvonek cinkl a z příšeří regálů se vynořil vysoký muž s velkým nosem a skleněným okem. Ochotně prodal Steinerovi pohledy i známky, a protože měl asi dlouhou chvíli, se zákazníkem pohovořil. Informoval ho o pamětihodnostech města a nabídl mu ke koupi několik kolorovaných rytin Vincence Morstadta s tímto poučením:

„Tento německý umělec zde v Lokti působil několik let u krajského soudu, a proto mohl vytvořit tolik pohledů na město a hrad.“

Steiner náhodou věděl, že Morstadt byl český vlastenec, který své dílo odkázal Národnímu muzeu v Praze, a také to knihkupci řekl. Ten poněkud ochladl a pravil stručně:

„Mám o tom jiné informace.“

Steiner zaplatil, rozloučil se s knihkupcem a krásné Morstadtovy obrázky nechal ležet na pultě. Stejně by se mu v kánoi rozmočily. Venku na chodníku si pomyslel: Je to podivín a očividně nemá Čechy rád, ale jinak je to snad slušný člověk. Pohlédl na firemní ceduli nad vchodem do krámu. Stálo na ní: Karl Hermann Frank, Buchhändler.

Je za minutu dvanáct 10. 7. 15 *KarelWagner.blog.idnes.cz Karel Wágner*

I v této chvíli, kdy čtete tyto řádky, se ke břehům Evropy po moři valí z Afriky proud imigrantů, na cestu se vydávajících z různých pohnutek.

V krátkém a ve spěchu sepsaném článku z minulého týdne jsem se pokusil v reakci na tuto situaci upozornit na zdravotní rizika spojená s přílivem „plaváčků“ do Evropy. Reakce čtenářů z řad přátel a známých v následných soukromých debatách, kterými to pokračovalo, byly různé. Ale nejvíce mne zaujal názor, že jde jenom o shakespearovskou půjčku za oplátku, tedy něco jako „oko za oko, zub za zub“. Že nějak běloši pozapomněli na to, kolik a jaké fatální choroby zavlekli do Afriky, ale zejména do Ameriky, kde evropské choroby zdecimovaly celé kmeny Indiánů. A na jednu ohromný strach...?

Jelikož se podobný názor poměrně často objevuje i v diskusích na internetu, bude záhodno dané téma rozvést. Je totiž třeba si uvědomit, že žijeme v 21. století, ve kterém největší zdravotní rizika představují smrtelná onemocnění přenesená původně ze zvířat na člověka, která Evropané ani v nejmenším do Afriky nezavlekli. Tedy kolonizace Afriky či osídlování Ameriky jsou pro současný stav irelevantní. Aby však nedošlo k omylu: v případě dnešního, pro někoho možná kontroverzního pojednání o afrických imigrantech a s nimi spojeném riziku pro Evropany, nepůjde o nějaký „ohromný strach“, či o „propukající hysterii“. Půjde jen o základní fakta a z nich vyplývající potřebná opatření. Ostatně, všichni známe staré české přísloví „pozdě bycha honit“.

Pokud začneme tím nejmenším zdravotním rizikem, pak je třeba si otevřeně přiznat, že se v našich sdělovacích prostředcích dosud nemluví o bakteriálních chorobách z Afriky a zemí Blízkého či Středního východu, kdy se situace často komplikuje tím, že cesta přenosu není dosud plně objasněna. Základním preventivním opatřením je dodržování osobní hygieny a hygieny v kolektivech. Přitom však ve spontánně

vznikajících tábořištích imigrantů už jenom nedostatek hygienických zařízení svým způsobem připomíná situaci v zemích subsaharské Afriky, kde třeba v takové Nigérii, jak uvádějí Lékaři bez hranic, záchod nezná nebo nepoužívá 39 milionů lidí. Na komunální úrovni je pak nejúčinnějším preventivním opatřením izolace a včasná léčba, kterou v tábořištích imigrantů také nenajdete (viz zprávy z Francie o uprchlických táborech s epidemiemi svrabu, likvidovaných buldozery). Přitom k přenosu nákazy kontaktem s nakaženými lidmi dochází i v případě daleko závažnějších nemocí, jakými jsou kupříkladu meningitidy. Ovšem za bakteriální onemocnění s největší úmrtností v Africe a zemích Blízkého či Středního východu je označována tuberkulóza (TBC), na kterou ročně ve světě umírají téměř 2 miliony lidí. Nejčastější je nám všem známá plicní forma onemocnění, která je i nejvíce nakažlivá; onemocnění však zasahuje i játra, kostní dřeň, slezinu, nadledviny, dokonce i mozkové pleny.

Největší obavy, vzhledem k nedávno vyhasínajícímu ohnisku epidemie v Africe, však stále vzbuzuje ebola. Přičemž někteří aktivisté z řad neziskových organizací nás přesvědčují, že virus eboly se do Evropy s migranty nedostane. Jenže virus eboly se na evropskou půdu s migranty dostat může. Vždyť nakonec první evropská oběť eboly, španělský kněz Miguel Pajares, si přivezl nákazu z africké misie. O jeho onemocnění se naštěstí vědělo a byl ihned izolován, aby se předešlo šíření viru. Ovšem jiná situace nastává u dnes po moři připlouvajícího imigranta. Dokud se u něho neprojeví první příznaky, nikdo na něm nepozná, že se doma v Africe nakazil ebolou, natož aby se poznalo, kterým kmenem (dosud se podařilo identifikovat a popsat pět různých kmenů viru eboly, které jsou pojmenovány podle místa jejich nálezu). Neurčité příznaky této nemoci pak mohou způsobit, že je nezkušeným zdravotníkem pacientovi diagnostikován tyfus, nebo jiné méně závažné onemocnění, pročež je nakažený člověk zařazen na běžné lůžko. Přitom nemoc je tak vysoce infekční, že je ohrožen i život lékařů, kteří se v blízkosti nakaženého člověka pohybují.

Mezi nejdiskutovanější infekční onemocnění se v posledních měsících zařadil i blízkovýchodní respirační syndrom, známý pod anglickou zkratkou MERS. Koronavirus MERS, který u člověka způsobuje závažné onemocnění plic a ledvin, je znám teprve od roku 2012. Přenáší se ze zvířat na člověka, především z velblouda (zřejmě i z netopýra), ale i z člověka na člověka, a to stejným způsobem jako chřipka. Celosvětově se do května 2015 tímto virem, před kterým se není možné chránit vakcínou, zatím infikovalo zhruba 1250 lidí a zemřelo jich přes 450, ovšem čísla se mění každým dnem. Nejvíce obětí hlásí Saúdská Arábie, kterou na svých náboženských poutích každým rokem navštěvují doslova miliony muslimů z celého světa. Zdrojem nákazy touto nemocí, která je vedle eboly označována za největší biologické riziko současnosti, se jednoznačně jeví Blízký východ, tedy země ze severovýchodní Afriky. Spolu se Saúdskou Arábií k nim patří i Irák a Líbye, ze kterých v současné době po moři proudí do Evropy další imigranti.

Subsaharská Afrika je nejvíce postiženou oblastí s 24,7 milionů lidí žijících s HIV v roce 2013, což představuje téměř 70% celkového počtu nových infekcí HIV po celém světě. Ale i když nikdo nepochybuje o tom, že mezi africkými imigranty najdeme celou řadu nositelů viru HIV, žádného „plaváčka“ nakaženého koronavirem MERS nebo ebolou zatím lékaři nehlásili. A tak řada publicistů ve sdělovacích prostředcích situaci zlehčuje prohlášením, že něco takového je „jenom málo pravděpodobné“. Berme však raději v potaz stanovisko našich lékařů, podle nichž něco takového „není vůbec vyloučeno“. Jinak řečeno, i když denně putují k evropským břehům stovky (týdně tisíce) afrických migrantů, kteří mohou být potencionálně nakaženi některým z nejnebezpečnějších virů, rádoby odborníci z řad neziskových organizací nás v případě rizika zavlečených nemocí, namísto zavádění potřebných opatření, stále jen chlácholí. Podle nich jsou hygienické návyky i zdravotní péče ve vyspělém západním světě na zcela jiné úrovni, případy nákazy by tak byly ojedinělé a dalšímu šíření by se díky specializovaným zařízením snáze předcházelo. Jenomže dnešní neutuchající příliv imigrantů všelijaké „záchranné týmy“ namísto přísné izolace naženou do prázdných budov a všelijakých stanových táborů, kde imigrantům nic nebrání ve volném pohybu a kontaktu se starousedlíky. A nejen to, celá řada jich odtud záhy, nikým a ničím nezadržována, odchází do vnitrozemí. Ostatně už samy takovéto ubohé náhražky řádných středisek přinášejí problémy. Jak nedávno v televizním prohlášení oznámil francouzský ministr pro imigraci Erik Besson, po několika letech

relativního klidu v oblasti Calais, díky novému přívalu imigrantů, prudce vzrostla kriminalita. Obyvatelé zde čelí častým krádežím, loupežím i fyzickým útokům.

Řada zástupců a příznivců neziskových organizací, zasazujících se o přijímání co největšího počtu afrických imigrantů Českou republikou, pak vytahuje z rukávů jejich „zelené“ eso. Z jejich pohledu nemohou tisíce migrantů, z Afriky dorazivších ke břehům Evropy, zapříčinit žádnou epidemii, neboť i migrující tisícihlavá hejna ptáků, nekontrolovatelně putujících z Afriky do Evropy, k nám nebezpečné viry a bakterie nezanášejí. To je ovšem ukázkový případ demagogie, neboť ptactvo po svých trasách migrovalo z kontinentu na kontinent už v dobách, kdy první lidské civilizace teprve objevovaly písmo. A přesto migrující ptáci nezanesli neštovice nebo spalničky do Ameriky, ani syfilis do Evropy. A virus HIV, kterým je dnes nakaženo přes 35 milionů lidí, ve 20. létech minulého století nezačali šířit po Africe, a posléze i do Evropy a Ameriky šimpanzi, ani migrující ptactvo. Začali jej šířit domorodci z Kinshasy, dnešního hlavního města Demokratické republiky Kongo. Nakonec ani mor (který se dosud v různých částech světa ještě vyskytuje) se do Evropy nedostal díky ptákům, ale díky lidem putujícím po hedvábné stezce do Evropy, kde mezi 14. a 18. stoletím padlo za oběť morovým epidemiím 100 milionů obyvatel.

Tak jako v davu imigrantů pouhým pohledem nerozeznáme islamistu podle barvy pleti, neboť k militantním formám islámu se dnes hlásí lidé reprezentující všelijaká etnika a všelijaké národnosti, nerozeznáme v něm ani přenašeče nebezpečných virů či bakterií. Tedy jediné možné řešení představuje karanténa, konkrétně od okolního světa izolované detenční centrum, ve kterém migranty zevrubným prohlídkám (a jejich biologický materiál případným testům) podrobí týmy lékařů, včetně potřebných specialistů. Ovšem toho se nedočkáme od nejrůznější evropských organizací, ani vlád přímořských států, které se v tomto ohledu chovají již delší dobu nezodpovědně, přičemž své chování odůvodňují cynickým konstatováním, že „na něco takového nejsou peníze“. Nejenže si nevzali příklad z Austrálie a imigranty neizolují, ale dokonce jim svým počínáním umožňují (mnohdy jde přímo o záměr) rozprchnout se po celé Evropě.

Ať se to někomu líbí nebo ne, stojíme dnes před holým faktem, že budeme přijímat imigranty z Afriky a zemí Blízkého či Středního východu. Česká republika je totiž vázána mezinárodními smlouvami, které nás zavazují udělit azyl nebo jiný typ mezinárodní ochrany osobám, splňujícím daná kritéria, což nezvrátí žádné referendum. Nezmění na tom nic ani demonstrace, nebo petice, ani zakládání dalších politických stran a tak podobně. Neboť z Bruselu dirigovaný „imigrantský vlak“ se rozjel, a jako všechny vlaky ani tento nelze na místě, tedy okamžitě zastavit. A tak je třeba se rychle zamyslet nad tím, které imigranty přijmeme, a hlavně jak je budeme přijímat. Zda a jak budeme čelit v případě „plaváčků“ i u nás bagatelizovaným, či spíše zamlčovaným zdravotním rizikům. Zda naše orgány státní správy nám nebudou cynicky tvrdit, jako to tvrdí svým lidem některé vlády přímořských států, že na ochranu zdraví našeho a našich dětí nejsou ve státní kase peníze.

A nyní to vezmeme z druhého konce. I když se zdá být, jak se říká, v této chvíli „za minutu dvanáct“, mnohé nasvědčuje tomu, že drtivá většina našich politiků se konečně probudila z letargie a jejich dosavadní škorpení v případě afrických imigrantů půjde stranou. Neboť i oni si začali uvědomovat, že nakonec budou různým rizikům vystaveny i jejich rodiny, jejich příbuzní a známí. A pokud jde o potřebné finance na nutná opatření, tak všichni víme, že když se chce, zdroj se vždycky najde. Jako se nedávno našel v těžce zkoušené Belgii (dosud bylo v pěti záchytných centrech po celé Belgii každým rokem umístěno zhruba 6000 imigrantů). Za nejvhodnější zdroj potřebných financí zde v březnu 2015 státní tajemník pro azyl a migraci Theo Francken označil zavedení vysokého poplatku za zpracování žádostí o sloučení rodiny, povolení k pobytu, a tak podobně. Tím dochází k přenášení nákladů na zřízení potřebných lůžek v detenčních centrech na ty, kteří je budou sami využívat, totiž na cizince.

Tolik tedy k momentální situaci, která je vážná, nikoli však zoufalá. Není třeba panikařit a děsit se epidemií po tom co si uvědomíme, jaká že zdravotní rizika nám imigranti mohou přinést. Vždyť tak jako budeme pečlivě zvažovat, zda v houfech imigrantů k nám nepřicházejí islamisté, můžeme karanténou imigrantů a jim poskytovanou zdravotní péčí předcházet šíření nakažlivých nemocí. Nakonec co lepšího pro režimem pronásledované či válkou a ozbrojenými konflikty zdecimované

imigranty, kromě výuky českého jazyka, můžeme udělat. Pokud se do naší (ne moc bohaté) společnosti mají imigranti začleňovat, mělo by nám jít především o jejich zdraví. Neboť zdravý člověk, který má obě ruce, může pracovat. Může si na své živobytí vydělávat a není tak odkázán na podporu, vyplácenou hostitelským státem.

Jinak řečeno, v těchto dnech vzpomínáme významného výročí upálení mistra Jana Husa, našeho symbolu svědomí a pravdy. Což by nemělo být jen o naší minulosti. Nýbrž i o tom, co nás a naše potomky čeká, či jak se v příštích měsících a letech zachováme. Proto nakonec vznikl i tento článek o jednom z aspektů blízké budoucnosti, publikovaný v pravé poledne o státním svátku. Bohužel však to, kolik spoluobčanů text na internetu najde a přečte, nijak neovlivním.

Éra natažené ruky

17. 7. 15 Neviditelný pes *Marian Kechlibar*

V hodinách dějepisu nás učili, že nejprve byla doba kamenná. Pak doba bronzová, železná a tak dále. Přišlo století páry, potom století atomu.

Kdybych měl pojmenovat dnešní dobu, nazval bych ji „éra natažené ruky“. Máloco totiž charakterizuje rok 2015 tak dobře, jako les natažených rukou. Chci, potřebuji, mám nárok, hledám lepší život. A ty, kdo něco máš: dej, poskytni, zajisti, plň a rozdávej. Požaduji peníze, jídlo, oblečení, bydlení, zdravotní péči, signál wi-fi zdarma, dvě teplá jídla denně, nejlépe hned dnes. Je to moje právo.

Jsou to různé ruce: ruce z košického sídliště Luník IX a z ostravského Přednádraží, ruce z neziskových organizací visících na státním rozpočtu, ruce z člunů, které ještě ani nestihly přistát na Lampeduse. Ruce z Atén a Soluně, ruce z Madridu a z davů francouzských stávkujících, ruce, ruce, ruce. Moře rukou, které jsou prázdné a chtějí být naplněny.

Mluvčími tohoto různorodého hnutí bývají humanitně vzdělaní intelektuálové z univerzit. Naučili se dobře číst, psát a citově manipulovat; v důsledku toho jsou k vidění v médiích daleko častěji, než by odpovídalo jejich skromným počtům. Narazíš-li na článek, který skloňuje slovo „solidarita“ ve všech pádech, jaké čeština vůbec zná, bude to nejspíš jeden z nich. Vždycky, když něco takového čtu, vybaví se mi věta spisovatele Gore Vidala: „Otevřete svá srdce a šrajtofle!“ Nemohu si pomoci, jsem cynik; bohužel se mi to obvykle vyplatilo, tím víc, čím se druhá strana zaklíná svojí vznešeností a lidskostí.

Americký prezident generál Eisenhower kdysi hovořil o nebezpečí, že USA ovládne vojensko-průmyslový komplex, který bude povzbuzovat americké politiky, aby se v zájmu jeho zisků pouštěli do nepromyšlených vojenských dobrodružství. Sám voják, znal své lidi dobře a jeho slova byla do značné míry prorocká. Obchoduje-li někdo se zbraněmi, potřebuje válku k tomu, aby prosperoval.

Zde v Evropě nám pomalu a nenápadně vyrostlo něco podobného: humanitárně-průmyslový komplex. Ke své existenci a rozkvětu potřebuje mizérii, i když ne nutně válku.

Organizací, které žijí z lidské bídy, je rok od roku více: neziskovky, agentury, hnutí a iniciativy. Náklady na mzdy zaměstnanců dosahují až 80 % z jejich rozpočtů. Ano, já vím, že do jejich řad vstupuje spousta mladých idealistů. Ale z pohledu národního: **jestliže existence a prosperita nějaké entity závisí na existenci bídy, není v jejím zájmu ji zmenšovat**, a to ani lokálně, natož globálně: podřezala by si větev sama pod sebou. Právě naopak. Samostatný člověk nebo rodina, který se užívá bez jejich zásahu, to není žádný „klient“. Organizace je jako organismus: potřebuje živiny a chce růst, což v případě neziskovek znamená získávat si další a další „klienty“...

Nerodí-li se bída v dané zemi dostatečně rychle, je potřeba si ji dovézt z rozvojového světa, tam jsou zásoby nevyčerpatelné. To znamená větší rozpočty, více zaměstnanců a větší vliv na politiku.

Začleňovat se dá donekonečna, protože na to neexistují žádná striktní měřítká. Na Západě začleňují už třetí generaci Maročanů, Somálců a Pákistánců, a to s takovým „úspěchem“, že je ještě hůře integrovaná, než ta první. Mladí tam fandí právu šarija a Islámskému státu, někteří z nich se dokonce osobně vydají do Sýrie, aby zabíjeli a umírali ve jméno svého boha. A na každého z těch desetitisíců, kteří sebrali

odvahu, aby šli bojovat pod černou vlajkou džihádu, připadá „doma“ v Německu a Francii či Dánsku pár tichých fandů. Ti sami nemají tolik kuráže, aby nasazovali život někde v poušti, ale aspoň se večer v klidu domova podívají na nová videa z Raqqá, jestli tam nezahlédnou čtveráka Ahmeda od sousedů, jak někomu přetíná krkavici ve jménu Alláha milosrdného a slitovného. Podívám-li se na tento stav věcí strážlivýma očima, nevidím důvod k optimismu, ani k představě, že by to u nás dopadlo líp: všude jsou ty problémy stejné, jako přes gigantický kopírák, rozdíly jsou jen v nedůležitých detailech.

Tato smutná realita je natolik očividná, že ani zastánci masové migrace už nám dnes neslibují, že nás nově přichozí „multikulturně obohatí“ (i když se najdou výjimky, např. rozhovor s bývalým rektorem MU Zlatuškou v Parlamentních listech, který se svým „obohacováním“ zní, jako by sem propadl z naivních 90. let). Kdepak, dnes se věc prodává skrze jinou linii: že jde o chudáky prchající před válkou, vůči nimž máme morální povinnost přijetí. Což není vždy vysloveně lež, ale ani pravda. Polopravdy se vyvracejí nejhůře. Podívejme se třeba na jeden takový případ: Afghánistán.

Afghánci představují až 15% utečenců mířících v současné době do Evropy. Je v jejich vlasti válka? Nepochybně. Šlo řadě z nich o holý život? Zajisté. Jsou to tedy legitimní uprchlíci s nárokem na azyl? Ne nutně. Proč?

Protože mezinárodní azylové právo přiznává uprchlíkovi právo na azyl jen v první bezpečné zemi, kam se dostane (odkaz: UNHCR). Toto pravidlo má zabránit tomu, aby se stíral rozdíl mezi uprchlíkem, kterému jde o život, a ekonomickým migrantem, kterému jde o lepší život. Cílem mezinárodních dohod o azylu nikdy nebylo umožnit lidem, a to ani lidem ve skutečné nouzi, aby si mohli vybírat cílovou zemi podle jejího bohatství či jiných parametrů, jako kdyby nakupovali... třeba konzervy v supermarketu. Tomuto jevu se opravdu říká asylum shopping, český termín (zatím) nemáme, ale asi jej také brzy budeme potřebovat.

Z Afghánistánu do Německa nebo do Švédska je to dlouhá cesta, počítejme: Írán, Turecko, Řecko, Makedonie, Srbsko, Maďarsko, Rakousko (nebo Slovensko a Česko), Německo. To je hodně překročených hranic, hodně plížení lesem a přebroděných řek, hodně uplacených mužů v uniformě, hodně nocí strávených na mraze někde v příkopě. Co je na tom Německu tak magneticky přitažlivého, že tolika lidem z úplně jiné části světa stojí za takový pochod? Bier und Wurst? Ani jedno muslimové nesmějí. Legendární německý smysl pro humor? Asi ne. Vřelé lidské charisma Angely Merkel? Bez komentáře... Kdepak, motivátorem je *německý sociální systém, čili peníze zadarmo*; to je ten hlavní důvod, proč je cílovou zemí Německo či Švédsko a ne Moldávie, Keňa nebo Thajsko. A ten magnet je opravdu silný. Letos počítají v Německu se 400 000 žadatelů o azyl. Pro srovnání, zlatá horečka na Klondiku (Aljaška), kde šlo opravdu o valouny ryzího zlata, vyhnala na pochod jen 100 000 dobrodruhů!

Je to problém. Je to takový problém, že může úplně rozložit stávající civilizaci.

Dávno mrtví politici a diplomati, kteří ve 40. a 50. letech dvacátého století sepisovali základní pravidla azylového práva, chápali něco, co dnešní humanitárně-průmyslový komplex nechápe, respektive chápat odmítá: totiž že **autentická lidská solidarita je silně limitovaný zdroj a že ji lze velmi snadno vyčerpat**. A že se nedá donekonečna natahovat ani citovým vydíráním v novinách a televizi, ani vynucováním skrze represivní mašinerii státní moci.

Člověk je ze své podstaty kmenové a rodové stvoření. Nikdo, ani ti multikulturní studenti z neziskovek, nemá skutečně duševní kapacitu na to milovat stejnou měrou všech sedm miliard cizích lidí, kteří žijí na světě. Našemu druhu je vlastní „blízké“ pojetí solidarity a loajality. Nejvíce a nejochotněji pomáháme svým pokrevním příbuzným, pak přátelům, pak příslušníkům „téhož kmene“ (třeba jiným Čechům), pak příslušníkům „příbuzných kmenů“, nejspíš těm, kdo mluví podobným jazykem a mají podobnou kulturu. Ochota dobrovolně pomáhat lidem, kteří jsou nám nepodobní a cizí nebo kteří pocházejí ze zásadně jiné civilizace, je po čertech malá. On si totiž ten dárcce dobře spočítá, že chce-li vyjít vstříc Fatimě z Kandaháru, musí nejprve něco vzít své rodině a svým dětem, protože těch peněz má jen konečné množství; a že bude-li těch Fatim příliš mnoho, nezbude mu v kapse nic. To jsou počty, které humanitárně-průmyslový komplex nechce slyšet. Zdroje prostě jsou (na účtech jiných lidí, samozřejmě).

Tak, jak se nyní věci v Evropě mají, můžeme čekat vývoj opačným směrem. Kyvadlo překmitlo příliš daleko na jednu stranu, nemůže v této pozici setrvat. Není to možné ani čistě číselně (natažených rukou je mnoho a zdrojů čím dál méně), ani společensky, protože ochota Angličanů, Němců, Francouzů, Dánů, Finů či Rakušanů přihlížet tomu, jak enklávy rozvojového světa v jejich městech rostou a rostou, je už téměř vyčerpána. Různé země se vyvíjejí různě rychle, ale trend je jasný. Éra natažené ruky brzy skončí.

Velká otázka je, co bude následovat po ní. Doufám, že to nebude éra klacku a kamene nebo hlavy naražené na kůlu. Ale počítat s tím musíme a zařídit se podle toho. Přes veškeré chyby, které naše civilizace má, je stále naše a stojí za to zkusit si ji aspoň rámcově zachovat.

V dohodě s Íránem nejde o techniku, ale o důvěru

Čemu věřit, čemu ne

17. 7. 15 Neviditelný pes *Zbyněk Petráček*

Dohoda velmocí s Íránem se podobá dohodě eurozóny s Řeckem. Na první pohled nesouvisí. Jedna omezuje jaderný program Íránu výměnou za zrušení ekonomických sankcí. Druhá řeší řecký dluh a setrvávání Řecka v eurozóně. Ale jejich společným jmenovatelem je důvěra. Uzavírá-li se jakákoliv dohoda s Řeckem, v zásadě nejde o účetní položky, ale o to, že Řecku už nikdo nevěří. A uzavírá-li se dohoda s Íránem, v zásadě nejde o počty odstředivek pro obohacování uranu, ale o důvěru k režimu ajatolláhů. To je kruciální.

Hlavním odpůrcem nynější dohody s Íránem je Izrael. Už tolikrát varoval, že íránská jaderná zbraň je na spadnutí, až si získal cejch paranoika. Jenže hrozbou pro Izrael – a pro Turecko, Egypt či Saúdskou Arábii, prostě sunnitské mocnosti – není riziková technologie Íránu sama o sobě, ale spíš ideologie, plány a úmysly jeho vládců. Právě toto Západ často pomíjí.

Dohoda s Íránem je „dítětem“ Baracka Obamy. USA mají po desítkách let prezidenta, který se netouží zapsat do dějin dohodnutím ceremoniálního míru mezi Izraelci a Palestinci, dokud to oni sami nebudou chtít. Zato chce vytáhnout Ameriku ze zděděných problémů: z válek v Iráku, Afghánistánu i z nepřátelství s Íránem. To je pro Obamu tak velká ambice, že pro její naplnění pomíjí i zájmy tradičních spojenců USA. A tradiční spojenec Izrael si už ve věci íránské hrozby lépe rozumí s Turky, Egyptany i Saúdy než s Obamou.

Kdyby byl Írán důvěryhodným státem, spory o odstředivky by působily jako technické. Ale Írán trvá na eliminaci Izraele a posiluje svou roli hegemonu oblasti. Rozhodující vliv už má v Bagdádu, Damašku a Bejrútu, šíří ho do Jemenu a před lety ho málem získal v Bahrajnu. Jinými slovy si říká o přístup na bázi předběžné opatrnosti. Pokud nynější dohoda neeliminuje jeho jaderné kapacity, ale nechává je na prahové úrovni (takové, kterou lze dotáhnout v průběhu roku), není divu, že Izraelce, Turky, Egyptany či Saúdy neuspokojí.

Barack Obama tyto námitky vyvracel v rozhovoru pro *The New York Times*: „Jsme dost silní na to, abychom tyto předpoklady otestovali, aniž bychom se vystavili riziku.“ Jenže tím „my“ má na mysli Američany. Můžeme mu věřit, že ti se riziku odstředivek nevystaví. Zato Izrael žije ve stínu íránských hlasů volajících po jeho zničení, tamních konferencí popíračů šoa a soutěží o nejlepší karikaturu holokaustu. Proto nejsou prioritou počty odstředivek, ale důvěra.

Slovenské vysielanie SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Friday at 3pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

Milí čtenáři, předem se omlouvám, psát dnes něco o Řecku je jako nosit sovy do Atén (naše obdoba je nosit dříví do lesa), ale já bych rád zvolil jiný úhel pohledu.

Můj vztah k této zemi je převážně citový. Shodou okolností jsem byl vržen v roce 1942 do náruče klasického gymnázia v Londýnské ulici na Vinohradech a tam jsem absolvoval osm let výuky latinského a pět let řeckého jazyka – pro dnešní gymnazisty strašlivá vyhlídka.

K čemu nám to bude? Něco jako matematika. Tehdy se tak nenahlíželo, pro studium humanitních oborů to byla znamenitá příprava (i pro výuku živých jazyků). S latinou to nebyl velký problém, přinejmenším používala nám běžné písmo, což u řečtiny neplatilo. Ale jakmile se člověk dokázal přeplavit přes obtížné začátky, otevřela se mu nádherná cesta do hlubin řecké literatury a kostrbaté cesty přes začátky řeckých obcí až k aténskému budování základů demokratického státu, o četných válkách nemluvě.

Mnohé z toho jsme se učili česky, říkalo se tomu reálie, ale aspoň v úryvcích jsme mohli číst Homéra (to je ten, o kom se předpokládá, že napsal dva rozsáhlé eposy Ílias a Odyssea, nikoli otec Simpson, jak se dnes spíše vybaví). Znalost starořečtiny je dnes výjimkou, ostatně v mé čtečce má první z těchto eposů název Íliad. Bohužel i moje paměť opouští řeč, kterou léta nepoužívám.

Od gymnaziálních let jsem toužil poznat řecké památky jinak než na obrázcích a Řecko jinak než z filmových týdeníků. Trvalo to dost dlouho, shodou okolností mi bylo umožněno projet větší část země Škodou 105S s mou milovanou ženou a stanem typu A v červenci 1989. Toužil jsem po antickém Řecku, ne po Byzanci. Musím říci, že památky mě nezklamaly, ale to není nic neobvyklého.

Smíšené pocity jsem měl z reálií. Přespávali jsme v kempech, dobře vybavených, s ochotnými majiteli (v posledním nám představil celou rodinu včetně babičky), od poválečných let jsme měli v zemi dobrou pověst. Objevili jsme jogurtový ráj (u nás byly dva druhy, bílý a rozšlehaný ovocný) a samozřejmě výborná vína. První obchodník nám nabídl Retsinu a konverzaci v ruštině. Nemohl pochopit, že máme společné německé okupanty, ale o ruských nemá ponětí, když se k nim nikdy nedostali.

Leccos nám prozradila skaliska a opuštěné zdi, vše bylo ozdobeno buď rudou hvězdou, nebo srpem a kladivem, navštívili jsme zemi v předvolebním období. Nepřál jsem jim komunistický režim, ale oni dospěli ke splnění hlavního cíle jinými cestami – každý podle svých potřeb. Od malých obcí až po Atény jsme míjeli početné kavárničky, v kterékoli denní době plné pokuřujících mužů nedůchodového věku, a ulice plné černých pytlů s domácím odpadem hozených přes plot. Ujeli jsme 4 755 km, spotřebovali 300 l benzínu, nevím, kolik drachem, kurs k dolaru byl 178,82, nespokojence, natož demonstranty, jsme nepotkali. Tak jsem si uchoval tu zaslíbenou zemi v paměti. Ale ona už neexistuje, kromě těch památek a přírodních krás.

Dnes je to jiná píseň, politici a ekonomové se mohou přetrhnout, aby ji zachránili před Putinovou náručí, ale mně dnešní Řecko připomíná konec filmu Řek Zorba, kde se řítí sotva dokončená lanovka a on si dál vesele tančí a směje se. Obdobně mě fascinuje strana Syriza a její kapelník Alexis Tsipras (Alexis se tuším jmenoval i Onassis, jeho jmění by se teď hodilo). Co hodina, to opačné vyjádření, světe, div se.

Přemýšlím, co by udělali dávní politici a samovládci Atén na jeho místě. Co třeba Drakón, autor počátků ústavy a reformy typu za dluhy do otroctví, za zahálku trest smrti? Hodil by se Solón, který zrušil dluhy bez náhrady. Ale možná by byli užitečnější vojevůdci z doby perských válek.

Není snad Evropská unie podobnou zhoubou Řecka? Kde je ten Miltiades od Maratonu nebo Themistokles, který donutil Atěňany ke stavbě válečného loďstva? Mimochodem, kam se poděla obrovská flotila 3000 obchodních lodí o výtlačku padesát milionů tun, která před deseti lety přinesla státu 16,9 miliard eur a představovala 44 % evropského a 15 % světového loďstva?

Pan Tsipras připomíná (se značnou nadsázkou) hrdinského spartského krále kryjícího ústup aténské vojska od Thermopyl (koneckonců, ani ten průsmyk už není, z jedné strany je uhlodaný mořem, a tak je to vlastně se vším, stále čtu o řecké

tragedii, ale myslím si, že ji místo Sofokla nebo Euripida píše autor frašek Aristofanes).

Nejsem politik ani ekonom, mohl bych věštit jako haruspikové z letu ptáků nebo z vnitřností, jak ta fraška dopadne. Řecká vláda a parlament všechno schválí, 76 miliard eur nebo ještě více přiteče k dosavadním 320 miliardám a pak přijde nová vláda a všechny sliby zruší.

Ostatně mohli by se inspirovat u nás, jak dopadl druhý důchodový pilíř nebo v malém Nová Palmovka, kde si městská část Prahy 8 objednala radnici a po volbách nová koalice objednávkou zrušila. Kolem ocelové kostry stavby jezdím velmi často, bude to pěkný památník. Takže pro nás nic nového pod sluncem.

A hlavně jim připomeňme nesmrtelný výrok našeho současného prezidenta: „Státní dluhy se neplatí.“

Národní svátek Švýcarska

Dáša Ptáčková

Nemine snad jediný den v kalendáři, kdy by se nedalo něco oslavovat. Od ledna po prosinec. Ani měsíc srpen v tom nečiní výjimku. Kdo by provedl příslušný průzkum, zjistil by asi, že i dnešní Evropané znají sice datum dobytí Bastily 14. července, snad i to, že se tak stalo roku 1789, nevědí ale nic moc o původu národního svátku Švýcarska. Že jistý Vilém Tell byl donucen sestřelit lukem jablko s hlavy svého synka, o tom se dost ví. Neví se ale obvykle, že prvního srpna roku 1291 vznikla švýcarská konfederace, a že ten památný den Švýčari dodnes obřadně oslavují jako svůj národní svátek. Přes dobrých sedm století ten den oslavují! Na horách, kopcích a návrších se všude v předvečer toho svátku rozplanou ohně, a Švýcarsko vzpomíná na den založení své konfederace.

Toho dne se – podle dodnešní tradice – sešli tři muži, zastupující dnešní tři kantony Uri, Schwyz a Unterwalden, na břehu jezera Vierwaldstättersee, podali si paže a zapřísáhli se věrným a věčným souručenstvím. To dalo vznik legendárnímu švýcarskému Spříseženství/Eidgenossenschaft/Confederation, jež opravdu přetrvává dlouhé věky. Bylo to souručenství od samého počátku namířeno proti habsburskému panství, a legenda o odvážném otci Tellovi, jenž sice jablko s hlavy svého synka sestřelil, ale ihned namířil luk na nenáviděného habsburského vetřelce, dodnes mnoho napovídá o nelibosti švýcarských pastevců vůči jejich tehdejším rakouským vládařům.

Ty tři prapůvodní kantony se počaly během následujících staletí rozrůstat, především na sever a na východ po území německy hovořících oblastí. Připojilo se území Bernu, Curychu, St. Gallenu, Appenzellu a jiných. Připojily se i francouzsky hovořící kantony jako Ženeva a Vaud, a severoitalské území zvané Ticino/Tessin, zprvu kolonie kantonu Bern, přistoupilo jako – dosud – jediný kanton s obcovacím jazykem italským. Ten nejvýchodnější švýcarský kanton, Graubünden, užívá sice jako hlavní řeč švýcarskou formu středověké němčiny, obývá jej ale i obyvatelstvo hovořící řečí zvanou „romansch“, románskou řečí příbuznou italštině. Málo se po Evropě ví, že lyžařské středisko Davos doma v soukromí hovoří romansch. Je tedy dnes Švýcarská Konfederace/Confoederatio Helvetica (CH na švýcarských autech) státem s jazykem tří význačných evropských kulturních celků. Není tomu samozřejmě tak, že každá švýcarská vesnička hovoří třemi, respektive čtyřmi jazyky. V kantonu Ženeva se hovoří francouzsky, v St. Gallenu německy, v Ticinu italsky – i když ve městech se lze dohovorit bez velkých problémů kterýmkoli z těch tří jazyků, s tou tendencí, že v německy hovořících oblastech švýcarské konfederace se lze lépe dohovorit francouzsky než třeba v Ženevě německy.

Jsou ovšem kantony s jazykovým rozdělením, například kantony Biel/Bienne nebo sám Bern. Takové rozdělení probíhá západo/východně, a má zajímavé pozadí. Když Charlemagne – Karel Veliký – kdysi rozděloval svou rozlehlou říši na tři díly, jeden ze synů dostal ten díl prostřední a ten byl již tehdy jazykově zhruba rozdělen čarou probíhající od severozápadu na jihovýchod, mezi obyvatele hovořící francouzsky a obyvatele hovořící germánsky. Tato prastará čára probíhala už tehdy například budoucími kantony Biel/Bienne a Bern, takže dodnes se tam v západních částech těch kantonů hovoří francouzsky, a v těch východních německy. Tam, kudy ta Char-

lemagnova čára dodnes probíhá, v tom jejím centru, tam se to prakticky projevuje třeba takto: vejdete do vesnické hospody ležící přímo na té čáře, postavíte se k pultu – a když začnete německy, německy se vám odpoví. Když spustíte francouzsky, on parle français, comme il faut. V těch oblastech panuje opravdová dvojjazyčnost. Zeptáte-li se ale Francouze z Francie, prozradí vám, že ta švýcarská francouzština je vlastně jakési “patois”. Švýcarská němčina, „švycr dyč“, je též dosud přežívající formou středověké lidové němčiny. Mezi blízké příbuzné patří i jidiš. Němečtí Švýcaři jsou na ni velice hrdí – a „hochdeutsch“ se dodnes hovoří, jen když se absolutně musí. Universitní profesor přednáší v Hochdeutsch, jakmile ale opustí posluchárnu, ihned jede ve Schwyzer Dötsch. I některé časopisy jsou tím starobylým dialektem tištěny, alespoň částečně, jako třeba komický týdeník Nebelspalter. Právětak italština kantonu Tessin není italštinou klasickou. Ta dvě údolí v kantonu Graubünden kde se hovoří „romansch“, tvoří všeobecnou jazykovou výjimku.

Napoleon kdysi natropil po Evropě mnoho neplech. Chtěl přeorientovat podle svého gusta i Švýcarsko. Od jeho doby je však Švýcarská Konfederace státem přísně neutrálním. Evropských válek se zdržuje. Kromě výroby kukaček a hodinek veškerého druhu má prvotřídní bankovníctví, a švýcarské hotely mohou veškerým právem sloužit všude po světě jako dokonalé vzory prvotřídní obsluhy a hostinského pohodlí. Především je ovšem Švýcarsko domovem tří evropských kultur soužijících v jednom státě v naprostém míru a pokoji... A již tedy navečer posledního červencového dne se na vrcholcích hor, kopců i návrší rozhoří po celé zemi stovky ohňů. Tak se oslavuje výročí stisku paží těch tří prapůvodních spříseženců kantonů Uri, Schwyz a Unterwalden. Prvního srpna se dokonce i některé Švýcarky ustrojí do krojů jednotlivých kantonů, a náruživě se prozpěvuje. Neokázale, ale s opravdovým nadšením.

SYDNEY 21-25 OCTOBER

Dendy Newtown
UTS Faculty of Design

PERTH 19-22 NOVEMBER

Cinema Paradise, Northbridge

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL

SRPEN – AUGUST 15. & 29.,

ZÁŘÍ – SEPTEMBER 12. & 26.,

ŘÍJEN – OCTOBER 10. & 24,

LISTOPAD – NOVEMBER 7. & 21.,

PROSINEC – DECEMBER 5. & 19.

VOLEJTE MARTU – RING MARTA 9130 6781

4x horší než světová válka

Převzato z Internetu: *Babiš* vyrazuje

Toto je výsledek 20letého hospodaření našich národohospodářských ekonomických elit a expertů na transformaci socialismu v kapitalismus.

Prodali grunt, peníze z prodeje jsou bůhví kde a nás zadlužili.

To by žádný dobrý sedlák neudělal.

Na to museli přijít Klausové, Kalouskové a jim podobní.

Kdo kradl plnými hrstmi a byl souzen či odsouzen, byl následně amnestován a bez trestu zbaven odpovědnosti za své činy.

Vývoj státního zadlužení

1989 + **280,0 mld. Kč** (aktiv) a to nehovoříme o zahraničních aktivech, které činily asi 120 miliard Kč; z toho 70% v Rusku, dnes již ze 40% splaceno ropou a železnou rudou, kde ale skončila a za kolik je otázkou.

1993	- 158,8 mld. Kč
2003	- 493,2 mld. Kč
2007	- 892,3 mld. Kč
2009	- 1 178,2 mld. Kč
2010	- 1 344,1 mld. Kč
2011	- 1 499,4 mld. Kč
2013	- 1 700,0 mld. Kč(odhad ČNB duben 2013)

Výdaje za dluhovou službu

2001	17 mld. Kč
2006	31 mld. Kč
2011	72 mld. Kč
2012	82 mld. Kč

V žebříčku konkurenceschopnosti WEF **propadla ČR za poslední 2 roky z 31. na 46. místo na světě!**

- ČR, která je počtem obyvatelstva 48 x menší než celá EU, **má 6 x více heren a kasin než zbytek EU dohromady!**

- **zahraniční kapitál vlastní cca 80 % klíčových firem a je kontrolován ze 40 % z daňových rájů!**

- 56 tun českého zlata bylo po roce 1989 vyměněno za dluhopisy.

Německo má stav zlatých rezerv 3 396 tun, ČR pouhých 12 tun a dále „**tak zvané zlaté žíly u obyvatelstva**“...

- **hospodářské škody** vzniklé na území ČSR po 2. SVĚTOVÉ VÁLCE **byly vyčísleny (v dnešních cenách) na 1 bilion 351 miliard Kč.**

Zmizelé národní jmění od r. 1989 představuje téměř 4 násobek hospodářské ztráty ČSR za druhé světové války!!!

Nejhorší je, že výše uvedené údaje jsou pravdivé a z veřejně dostupných zdrojů a národ ovcí nic...

Nikomu nevadí, že nebude na zdravotnictví, vzdělání, důchody, infrastrukturu...

Že po válce roky hromaděné bohatství především rukama dělníků, kteří jej tvořili je v kapsách zlodějů bez trestu...

Nejspíše je pravdou, že každý národ má vládu, kterou si zaslouží...

Jak pravila matka Tereza.

Není problémem nasytit chudé, ale je problém nasytit ty bohaté...

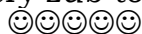
Skot vešel do ordinace lékaře, aby se s ním poradil o své nemoci. Lékař mu poradil mimo jiné i to, že musí přestat pít a kouřit. Skot vstal a chtěl odejít. Lékař ho však upozornil: „Pane, nezaplatil jste mi za radu.“ „Já vím,“ odpověděl Skot, „ale já vaši radu nepřijímám!“

Říká lékař staršímu pacientovi: „Musíte přestat s pitím piva, nebo s vámi bude zle. Raději si místo každého pivka dejte jablko.“ „Kristepane, pane doktore, a kde já denně seženu pětadvacet jablek?“

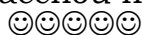
Přišli manželé Novákovi k zubaři. Na panu Novákovi bylo vidět, že spěchá. Povídá zubaři: „Pane doktore, žádné vymyšlenosti. Žádné umrtvení, žádné prášky. Prostě jen vemte kleště a vytrhněte to.“ „Tedy, obdivuji váš stoický klid. Kéž bych měl víc takových pacientů. Tak mi ukažte, který zub to je.“ „Marie, ukaž mu ten svůj zub!“

Veterinář s lékařem se dohadují, kdo z nich má větší odpovědnost v zaměstnání. „Ty máš pacienta v posteli,“ říká veterinář, „zeptáš se ho, co ho bolí, on ti všechno vysvětlí a ty jen předepíšeš recept. Ale kráva? Zabučí a nejsi z toho moudrý.“ Za několik dní veterinář onemocněl. Pozval tedy svého přítele lékaře. „Tak co, jak se ti vede?“ ptá se lékař. „Búúú,“ veterinář škodolibě napodobuje krávu. Lékař okamžitě rozhoduje: „Zabít a zakopat.“

K doktorovi přijde kovář se škaředě pochroumanou nohou. Doktor se ptá, co se mu stalo. Kovář: „Před 36 lety jsem přišel sem do města do učení ke starému mistru Vávrovi.“ „Mluvte k věci, tu nohu snad nemáte takhle 36 let.“ „No to ne, ale souvisí to s ní. Mistr měl překrásnou dceru. Když jsem se první noc ukládal ke spánku, přišla za mnou a sladce se zeptala, jestli něco nepotřebuji. Já jsem ji ujistil, že ne. Druhý večer přišla zase, v tenké noční košilce, a zase se mně ptala na totéž. Já jí řekl, že se mám výborně a neschází mi vůbec nic. Další večer přišla skoro až za tmy, neměla na sobě naprosto nic. Zeptala se mně, jestli pro mě může něco udělat a stěžovala si, že je jí zima. Já jsem jí řekl, že mi nic nechybí, že si kvůli mně nemusí dělat starosti a mrznout, ona se rozbrečela a práskla dveřmi.“ „Prosím vás, řekněte mi už konečně, co se vám stalo s nohou?“ „No vždyť vám to říkám. Dneska ráno mi došlo, co tím tenkrát myslela a jakej jsem byl vůl, praštil jsem vzteky pětakilovým kladivem do zdi, ono to odskočilo a přerazilo mi tu zatracenou nohu!“

Doktor se ptá pacienta: „Máte problémy s alkoholem?“ Chlápek odpovídá: „Ne, nemám, já mám problémy bez alkoholu!“

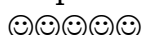
Čekárna lékaře je přeplněná. Mnozí už několik hodin čekají, aby se dostali na řadu. Jeden z nich má už dost toho vyčkávání, vstane, vezme klobouk, kabát a zlostně prohlásí: „Nejsem blázen, abych tu déle čekal! To jdu raději domů a umřu přirozenou smrtí!“

Otec přistihl malého synka, jak ochutnával pisek a vypil na něj několik sklenic vody. A tak se obrátil na radu k lékaři. „Co mám dělat, pane doktore?“ „Teď je nejdůležitější, abyste klučinovi nedal ani špetku cementu!“

Chirurg utěšuje před operací pacienta: „Můžete zůstat úplně klidný. V každém případě budete do týdne pryč. Ať už to dopadne dobře, nebo špatně.“

Šéflékař porodnice provádí vizitu. „No,“ osloví nastávající maminku u prvního lůžka, „kdypak očekáváte děťátko?“ „Dvacátého března, pane doktore.“ U příštího lůžka následovala tatáž odpověď. A tak to pokračovalo až k šestému lůžku. „A vy,“ ptá se lékař poněkud vyvedený z rovnováhy. „Vaše děťátko se má také narodit dvacátého března?“ „Ne, pane doktore, o dva týdny později. Já jsem s nimi na tom podnikovém výletě nebyla.“

Hádankový koutek

Pan **Richard Toman** opět správně vyřešil všechny tři hádanky. A dnes mě očekávalo v mé poště velké překvapení: redakční kolega **Bořek Šindler** mi poslal správné řešení první hádanky. Myslím, že se většinou jen rozhodne, že to neumí vyřešit a už se více nepokusí, ale tentokráte jej to uhodilo, než k tomu obvyklému rozhodnutí došel! Jeho první řešení v jeho listě. Co, vy že nevíte, že tenhle časopis má i druhé jméno? No přece: **Šindlerův list!**

1. Equation in Roman Numerals

The following equation is unverified: $XI + I = X$

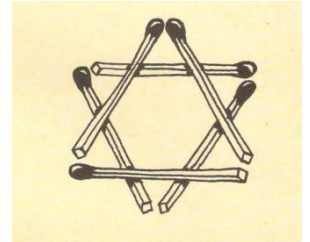
What must be done so that the equation is correct, without being modified?

Solution: It needs to be read back to front: $X = I + IX$,
Or, as brother Šindler suggested: read it in the mirror!

2. Triangles Made from Matches

How can the apprentice carpenter in the workshop on Rue du Chat-qui-Pêche make eight equilateral triangles from six matches?

Solution: All the carpenter has to do is to make a Star of David! That makes six small and two large equilateral triangles. After all, nobody said all the triangles had to be the same size! We often add constraints of our own making to given problems, so watch out for that...

3. Indian File

This question is far too long to repeat here, so just the solution...

Solution: Percival is the winner by working out correctly that he has a black feather on his helmet. His reasoning is as follows: "I know that there are two black feathers and two white feathers. Gawain can see me, so if my feather had been the same colour as Galahad's, whose feather he can also see, he would have deduced the colour of his own feather, which would have to be necessarily different from ours. Since he doesn't say anything, my feather must be a different colour from Galahad's. I can see that Galahad has a white feather, therefore my own is black." **Note:** I not only consider the offer unfair to the other three knights, who didn't have a chance to deduce the colour by logic, but unless there was also a punishment added for a wrong guess, any of the other three should take a guess as soon as he could: **their chances were 50:50!**

Dnešní hádanky:

I dnes setrvejme u knihy **Fabrice Mazza "Enigma"** s těmi zajímavými obrázky...

1. Equation in Roman Numerals

The following equation is unverified: $VII = I$

What must be done so that by moving only one match (bar), the equation becomes correct (other than by barring the '=' so that it becomes '≠')?

2. Decapitation

During the Crusade, the king of France and his men are stopped by Saracens, who deal them a sorry hand:

- the king is decapitated,
- his eldest son is hung,
- one of the squires has a severed head.

Nevertheless, there are only two victims of this massacre. How is this possible?

3. Love Potion

Merlin has to make a love potion for King Arthur. According to his book of spells, he needs 4 litres of oil of toad. To measure this out, the wizard only has two unmarked pots: one that holds 5 litres, the other 3 litres. How can he measure out 4 litres?

Maria Daňková
MariaDankova@gmail.com
Tel: (02) 9939 1031
Mob: 0448 893 788

*Viktor Ponrepo, vlastním jménem Dismas Šlambor (6. 6. 1858 – 4. 12. 1926)
byl český průkopník kinematografie, majitel prvního stálého
kina v Praze v domě U modré štiky v Karlově ulici.*

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v sokolském Národním domě v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 14.00 hodin.

Neděle 22/8/2015 v 14.00 hodin:

HODINA TANCE A LÁSKY

Dospívající Kristina Kleinburgerová, dcera velitele pevnosti koncentračního tábora, přijíždí z bombardovaného Berlína za svými rodiči, jejichž život pro ni představuje svět harmonie a klidu. Rodiče se pokusí její iluze ještě upevnit hodinami baletu, kterými ji má provázet bývala maďarská primabalerína. V jediném dni se tak vzdor záměrům a plánům otce, typického německého důstojníka, hroutí Kristinin představa a iluze o společnosti rodičů a jistotách domova a celá zvrácenost a zrůdnost německého válečného a totalitního mechanismu před ní vystupuje s tragickou neúprosností i s ozvěnou blížícího se konce války. Příběh, místo a postavy filmu jsou smyšlené, pouze tragika osudů je skutečná. **Režie:** Viktor Polesný. **Hrají:** Boris Rösner, Zlata Adamovská, Roman Zach, Ester Geislerová, Jan Novotný, Tomáš Valík, Zdena Studenková, Jan Vlasák, Pavel Nový, Zdeněk Dušek, Lucie Horáková, Jitka Ježková, Vladimír Marek, Zdeněk Pecháček, Jan Bidlas, Viliam Béreš a jiní.

Neděle 19/9/2015 v 14.00 hodin:

KONEC STARÝCH ČASŮ

Na začiatku 20. storočia v šľachtickom sídle žije regent so svojimi deťmi. Uvádza služobníctvo a ostatných zamestnancov do rozpakov svojimi „plebejskými“ zvykmi. Usiluje sa o zakúpenie zámku a získanie spoločenského rešpektu, preto zorganizuje honosnú poľovačku, ktorou si chce nakloniť miestnu smotánku. Na slávnostnú hostinu príde podozrivé individuum, vystupujúce ako knieža Alexej, ktoré nás ani na chvíľu nenechá na pochybách, že patrí do rodu Baróna Prášila, Dona Quijota či Dona Juana. Na zámku Kratochvíle nastávajú krásne chvíle... **Režie:** Jiří Menzel. **Hrají:** Josef Abrhám, Marián Labuda st., Jaromír Hanzlík, Rudolf Hrušínský, Jan Hartl, Jan Hrušínský, Jiří Adamíra, Josef Somr, Chantal Poullain-Polívková, Tereza Chudobová, Stella Zázvorková, František Řehák, Barbora Leichnerová, Rudolf Hrušínský ml., Jan Novák a jiní.

LETEM SVĚTEM

Květnový melbournský **Kvart** vyhradil svou první stránku Svátku matek. Na třetí stránce je referát o návštěvě delegace senátu parlamentu České republiky v Melbourne. Šestá stránka obsahuje podrobný referát o České škole v Melbourne. Z dalších stránek jsou dvě plně věnovány krajanské inserci, a o programech na měsíce květen, červen a červenec se dočteme na stránce předposlední. Taneční hodinu swingu si můžete za patnáct dolarů dopřát každou středu mezi šestou a sedmou, každou první sobotu v měsíci se koná taneční večer, a jste-li milovníky argentinského tanga, dostavte se každou druhou neděli zvečera. Kdeže se to všechno odehrává? To přímo nikde uvedeno sice není, leč domácí si to na svých melbournských prstech nepochybně spočítat dovedou... Není nad krajanskou představitost!

Canberská Beseda vydaná v květnu/červnu tohoto roku je oděna do modra, a uvádí hned na třetí stránce pozvánku na setkání se slovenským ministrem zahraničí panem Miroslavem Lajčákem na jisté květnové datum, bohužel již zatím prošlé. Na titulní stránce je fotografie chrámu svaté Barbory v Kutné Hoře, a šestá a sedmá stránka jsou též věnovány onomu zajímavému městu ve středních Čechách. Pro děti jsou nabídnuty dvě celostránkové omalovánky, a nechybějí ani dvě velké „klasické“ křížovky pro dospělé. Nu, Canberská redakce se opět dokázala vyšvihnout k nejvyšším metám krajanského tisku, úpravou i obsahem!

Březnový/dubnový **American Sokol** tištěný samozřejmě anglicky s českým slůvkem vpleteným tam i onde skýtá souhrn kalendářních upozornění od Minnesoty přes Chicago do St. Louis a ještě mnohem dál, jen mít na to všechno čas... Na titulní stránce májového vydání je vzpomínka na založení první sokolské jednoty ve Spojených Státech, a to v St. Louis ve státě Missouri. Našinec by byl spíše očekával, že počátky amerického Sokola měly kořeny v Chicagu s tamní velkou českou obcí – a vida, mýlil by se! V tomto čísle se rovněž dovídáme, že Sokol v St. Louis bude v srpnu pořádát sokolský letní tábor. Což o to, lákavé by to bylo... V červnovém vydání nacházíme na páté stránce velkolepou fotografii členstva sokolské jednoty Greater Cleveland, branou u příležitosti stopadesátého výročí založení Sokola ve Spojených Státech. Velkolepá je ta fotografie proto, že tam na ní vidíme několik hustých řad stojícího a sedícího členstva všech věků – a ani jsem se raději neodvažoval celou tu úrodu spočítat!

Květnový **Krajanský List** – opět s neočíslovanými stránkami – queenslandského původu, podává zprávu o výsledku valné hromady tamního Československého klubu. Na titulní stránce je povídání o „stavění máje“ v českých zemích... Právětak neočíslovaný výtisk červnový má na titulní stránce pohled na pokládání základního kamene k budově Národního divadla v květnu roku 1868 – a je pozoruhodné, že protější rožní budova, která dnes hostí kavárnu Slavii již tehdy stála tam, kde stojí dnes... Tehdy se ovšem ještě nevědělo, že dojde k požáru nově postaveného divadla. O oné tragedii je potom řeč na jedné z vnitřních stran – s poznámkou, že nová budova pak byla otevřena již opět v roce 1883. Poprvé bylo Národní divadlo otevřeno „na počest návštěvy korunního prince Rudolfa“ – praví doprovodní článek... Na předposlední stránce nacházíme, na dobrou chuť, jídelniček na červen a červenec – leč opět není uvedena adresa, kde lze ony dobroty ochutnat. Nelze tudíž než předpokládat, že Queenslandští tyto moje úvahy vůbec nečtou...

Mám před sebou výtisk pařížského sokolského zpravodaje **Sokol de Paris**, sestávající pouze z jednoho jediného listu – a přestože datum vydání nenacházím, předpokládám, že je to výtisk dubnový. Květnové číslo má již opět stránky čtyři, s mnoha fotografiemi. Vše ve francouzštině. Nacházím tam jen jediné české slovo – „Sokol“!

Je přede mnou i dubnové číslo **zVěstníku SKV Sokola Mnichov** s úvodníkem starosty bratra Karla Pokorného. Na jedné z dalších stránek se dočítáme o padesátém výročí pochodu Praha-Prčice, a o „maškarním koulení“ se dovídáme na druhé stránce. Dvě stránky jsou věnovány památce na upálení Jana Husa v Kostnici v červenci roku 1415. Referát o přednášce Bratra Karla Pokorného na téma „Sláva a smůla Ukrajiny“ si lze přečíst na stránce sedmé – s příslibem „pokračování“.

Dubnový **novýPolygon** se na první stránce pyšní výtvozem Vítězslava Stoklasy, „sochaře a uměleckého kováře“. Nemůže se však tentokráte pyšnit výtvozem Jaroslava Kovaříčka – jelikož jeho „rozjímání“ tentokráte zapáchá již na dlouhé hony. A má čím!... S radostí, i s jistou dávkou nostalgie, jsem si naopak přečetl povídání

Vladimíra Cíchy pod titulkem „Paříž“. „Město půvabné, radostným životem tepající. Ulice Paříže jsou šarm a smích, vinárny místo lékáren, a bistra místo ordinací. Já tiše dívám se, jak den se snoubí s nocí, a tma proznělá šansonem padá na Notre Dame...“ Tak rozjímá Cícha. Nu, trochu nadsazeně to snad je, což o to, jen si přečíst Břicho Paříže, a nalézt v něm i trochu Zoly s tím jeho naturalizmem. Příznám ale rád, že do Paříže jsem se na první pohled i já zamiloval jednoho lednového jitra ihned po příjezdu rychlíku z Basileje na Gare de l'Est, a ta láska mne dosud neopustila... Kdo si chce zopakovat s redaktorkou Danou Kratochvílovou co se kde v únoru a v březnu přihodilo, má k službě její vzorný přehled událostí relevantních pro české záležitosti. Jako příklad bych uvedl její zprávu o tom, že vizovická likérka Rudolf Jelínek rozšiřuje své sady v Chile, kde vyrábí hruškovici – a budiž mi odpuštěno... Netřeba jistě ani zdůrazňovat, že nezmar Milan Hulík nás seznamuje s dalším „příběhem české justice“, v pořadí již sedmdesátýšestý. Kromě toho uveřejňuje i podnětný článek pod titulkem „A vítr se vrací“, v němž se také zabývá svými vlastními zkušenostmi z období těsně posametového... Marcela Čechová ve své reportáži „Přežili jsme cyklon“ nás seznamuje s okolnostmi doprovázejícími hrůzy nedávno prožitého cyklonu, jímž byl zasažen i jejich rodinný dům v queenslandském Yeppoonu... [Rovněž v dubnovém Věstníku] Miloš Šuchma velmi poutavě líčí své dojmy při putování jistými zeměmi Dálného Východu. Sice těmi slovy on nekončí, ale čtenář nabude dojmu, že by je byl rád užil: doma je doma!

Květnový západoaustralský **Klokán** věnoval celou titulní stránku Dnu dětí 2015. Dovídáme se, že se v červnu konala česko-slovenská karnevalová „taneční party“, leč v maďarské klubovní místnosti. Jako dětská příloha se opět objevuje slovenský Klokanček... Ovšem nelze přehlédnout, že na patnáctého srpna jsou v Perthu plánovány vepřové hody, a to v jakémisi asijském klubu. Ceny? Nevalně vysoké. K mání má být pestrý výběr – kromě jaterniček a jelítek i tlačěnka, špekáčky, uzená vepřová krkovička a další dobroty našim hrdlům lahodící... Není prostě nad krásy Perthu!

První dubnové číslo mají **Vídeňské Svobodné Listy** ve znamení velikonoc. Na titulní stránce vzpomíná Stanislava Kučerová slovy českých básníků na květnové dny osvobození v roce 1945. Zřejmě jako pamětnice těch dní se Kučerová nepodává zlosti Dubčekovců o ruském kolosu, a dovede vystihnout dnes již sotva vzpomínanou radost z osvobození udatnými ruskými „moloďci“ – Stalin Nestalin... V následujícím dubnovém vydání je na titulní stránce vzpomínka na Den matek. I v tomto vydání je velká snůška novinek a pozoruhodností – a upozornil bych na Moravské hody proponované vídeňským sokolským okresem XII/XIV na sedmnáctého října, protože nám Australanům na ně dosud zbývá ještě dost a dost času!. V prvním květnovém čísle bych upozornil na celou řadu dat z druhé světové války z roku 1945. Například to, že bitva o Vídeň byla zahájena šestého dubna. Že Aš obsadili Američané již jednadvacátého dubna, a že pětadvacátého dubna osvobodili Američané koncentrační tábor Dachau, a že toho dne byl zahájen přímý útok Rudé armády na Berlín. Ještě druhého května dokázali Němci v Tereziňské pevnosti popraviti 56 českých zajatců! – Je též připomenuto, že poválečnou sezonu zahájilo Národní divadlo dvanáctého května Prodanou nevěstou... Na titulní stránce druhého květnového vydání je uveřejněna pietní vzpomínka na osvobození koncentračního tábora Mauthausenu na rakouském území. Tam zahynulo na stotisíc vězňů, přestože to nebyl tábor vyhlazovací... Rád bych upozornil na několik zajímavých dat uvedených v „Kalendáriu“. Například, že v květnu 1920 byl T. G. Masaryk podruhé zvolen prezidentem Československa, že v květnu 1920 zemřel jeden z největších českých herců Eduard Vojan, a že v červnu roku 1850 byl v Praze otevřen Negrelliho most přes Vltavu, dříve též nazývaný Karlínským viaduktem... Jistě znáte české zatravňovací vyzvání „jdi do Prčic“. Nuže – v květnu tohoto roku se k padesátému výročí pochodu Praha-Prčice dostavilo dvacet tisíc závodníků! Tak nás alespoň informují z Vídně... Zajímavé Kalendárium uveřejněné v prvním čísle červnovém obsahuje opět několik zajímavostí. Například, že v červnu 1840 se narodil spisovatel Jakub Arbes, že v červnu roku 1895 se narodil vynikající český filmový herec Theodor Pištěk, a že v červnu roku 1905 se narodil spolutvůrce Osvobozeného divadla Jiří Voskovec... Druhé červnové číslo přináší zprávu o úmrtí spisovatele Ludvíka Vaculíka, v pozhnaném věku osmaosmdesáti let. Jako mladý idealista se Vaculík stal komunistou a působil jako takový v tisku i v rozhlase. Později byl rozčarován a stal se jedním

z hlavních mluvčích Dubčekovců. – Dále přináší toto číslo i celou řadu fotografií z každoročního setkání Sokolů v tyrolském Oetzu, i mnoho jiných zajímavostí.

Zimní/letní **Čechoaustralan** je ve své plné zbroji a parádě také přede mnou! Hned na titulní stránce lze měřit, přejíždět, přelétat ba i přeplouvat těch několik set kilometrů mezi Melbournem a Sydney, a je to vyobrazeno několika barvami... Paní redaktorka Barbara Semenov – jak je jejím zvykem – uvedla i toto vydání svými slovy, leč marně jsem hledal a nenacházel její slovo závěrečné! Nicméně i toto číslo je oslaveno jinými výbornými čtenářskými lahůdkami. Kde to všechno ale načít? Snad tím dost nezvyklým úvodníkem pod titulkem „Virtuální tvář“. Již to samotné přídavné jméno „virtuální“ mě sráží přímo nakolena – nepatří totiž dosud do mého starosvětského slovníku. Právětak substantivum Facebook je mi dosud cizí, a mám tedy věru co dohánět. Proto se ani dnes neodvažuji pronikávat desítkami připojených fotografií a textem, nepochybně závažným, jemuž však prostě nerozumím... Mé chtivé oko se ale přes poukazy na knihu Evy Střížovské „Všechny moje Ameriky“, posouvá k bonbonku Jiřiny Teyrovské o jejich životních osudech. Kdo by v Praze nebyl kdysi znal čistírnu Teyrovského – to byl přece symbol čistoty všech oděvů Pražanů! Nu, a paní Jiřina si vzala za muže toho mladého Teyrovského, syna buržoazního kapitalisty, s nímž v roce 1948 hledala útulek mimo Československo dramatickým útekem kolem Aše. Ona sama byla dcerou československého legionářského běžence, s nímž se kdysi její mladičká polská matka nechala oddat v mandžuském Charbinu. Nu, mladi... Teyrovští putovali potom jako utečenci z rozbombardovaného Německa dál, přes Benátky do Melbourne, potom na několik let do Sydney, a ze Sydney do USA kde nakonec zakotvili jako podnikatelé – a odkud se nakonec jeli podívat do postkomunistického Československa. Je to poutavé čtení, zejména pro naše prořídle řady osmačtyřicátníků. Jen bych rád upozornil na dvě chybičky v textu – IRO bylo International Refugee Organisation, nikoli Rescue Organisation, a hlavním městem Ceylonu bylo Colombo, nikoli Columbie – ale to jen opravdu mimochodem! – Další lahůdkou je čtení o životě Josefa Doubka, válečného příslušníka britského RAF. To je román českého hrdiny, jednoho z těch, o nichž bolševici nedovolovali mladým Čechům nic se dovídat... V neposlední řadě si lze počíst i něco zajímavého z per manželů Reichových – Jana se drží jména Reichová, její choť přijal jméno Rich. Zdeněk Rich se velmi erudovaně rozepisuje o tak zvané změně klimatu, ač sám si nepřeje vyjavit své vlastní stanovisko... Jak již zpočátku napověděno, paní redaktorka tentokrát neuzavírá toto letní/zimní vydání – ale jeden z posledních bonbonků jejího časopisu je bonbonek snad nejsladší: Kateřina Košťálová nás v něm totiž informuje o proponovaném říjnovém/listopadovém zájezdu pražského Kuehnova dětského pěveckého sboru do Austrálie. To je rozhodně sensační zvěst! V Sydney má tento dětský soubor vystupovat během října/listopadu v Opeře, v Glebu i jinde. Nenechte si to ujít!

Zahraničními časopisy se opět probíral *Bořek Šindler*

LIDSKÉ OSUDY (8)

Miroslav Badin

Kolem Noyen bylo mnoho jiných krásných míst. Někdy jsme zajeli do Paříže vlakem. Rychlík z Noyen do Paříže jel bez zastávky 58 minut. Zkrátka, měli jsme překrásný život. Bohužel, netrval dlouho. Ke konci roku 1938 se politické poměry silně zhoršily; dostal jsem dopis od bratra, abych se vrátil, že světu hrozí katastrofa. Určitě bude druhá světová válka, která bude hroznější první, a že snad Československo zůstane jako ostrov v rozbouřeném moři. Bratr byl důstojník v ČS armádě a věděl jsem, že nikdy zbytečně nemluví. Jarča po přečtení dopisu rozhodla, že se musíme vrátit do ČSR. Měl jsem smlouvu s pivovarem a musel jsem ji dodržet. Zbývaly mi ještě čtyři měsíce, ale Jarča už tu za nic na světě nechtěla zůstat. Nerad jsem pomýšlel na odchod z tak dobrého místa. Bylo to první tak dobré místo. Prvního listopadu Jarča opouštěla mne i Francii. Vrátila se k mé mamince a vysvětlila jí, že po uplynutí smlouvy se vrátím i já a budeme všichni hospodařit na hospodě. Máma byla ráda, že zůstaneme spolu, že konečně její syn zanechá toulavého života. Dala výpověď nájemci a všichni čekali na můj návrat.

Hrozně nerad jsem odcházel z noyonského pivovaru. S majitelem jsem proto měl nepřijemné rozhovory. On za nic na světě nechtěl připustit, že by se rozpoutala válka

a jeho názor byl, že si Jarča nemohla ve Francii zvyknout, a proto mě strhává z tak dobrého místa, kde bych – podle jeho názoru – měl dobrou budoucnost. Odjel jsem z Noyon 10. března. Domů do Němcic jsem dorazil k večeru 14. března. Byl jsem radostně uvítán mámou a manželkou. Nájemce z hospody odejde koncem března a od 1. dubna převezmu živnost já. Dlouho do noci jsme debatovali, dělali plány, co a jak zařídíme. Bylo mi však velmi líto, že odcházím od svého povolání, do kterého jsem vložil tolik námahy a překonal velké potíže. Máma mě utěšovala, že má nějaké peníze a že když mám tolik rád svoje povolání, že bych mohl u nás zařídit něco na způsob jako u Fleků nebo u Tomáše. Naše hospoda byla jedna z nejlepších na okrese Brno – venkov. Zde se jen piva čepovalo na 500 hL ročně, kromě ostatních nápojů a jídla, co se v hospodě podávaly.

Spát jsem šel už pozdě v noci. Unavený po cestě jsem usnul doma spokojeným hlubokým spánkem. Ráno v 6 hodin mě Jarča budila a vzrušeným hlasem povídá: „Miro, Němci jsou zde.“ První chvíli jsem nemohl pochopit, kde jsem, co se děje. Vyskočil jsem k oknu a vidím nekonečnou řadu německých tanků v plné výzbroji, jak putují po silnici Vídeň – Znojmo – Brno, která procházela pod našimi okny. „Co to je,“ povídám. „Hitler obsazuje ČSR,“ smutným hlasem odpověděla Jarča. Jsem v kleci. Jako myška jsem poslední minutu skočil do klece. Z Francie se mi odcházet nechťelo. Zlobil jsem se sám na sebe, že jsem poslechl ženu, matku i bratra, že jsem se vrátil. Už se nedá nic dělat. Jsou zde žena i matka a nájemce musí za několik dní odjet. Musím se smířit s přítomností a na minulost zapomenout.

Přicházela nová nařízení. Na českých, nyní protektorátních úřadech, všude byli dosazení němečtí přednostové, byl vyhlášen válečný stav. Národně uvědomělí úředníci byli odvázeni do koncentračních táborů. Sokol a armádu ČSR Němci prostě rozpustili. V krátkém čase dojel i bratr, takže jsme se octli spolu na hospodě. Nyní jsem ho těšil já, že nevádí, že začneme s výrobou jablečného vína, zvaného sidron, v čem mám dobrou praxi z Francie.

Hned jsme začali s přípravou zařízení i prostoru pro výrobu sidru. Byl vykopán prostorný sklep, objednané metalické sudy na 150 hL, nahoře postavena přístavba pro drtící zařízení a dva velké lisy. Sudy byly pokryty speciální izolační hmotou, speciální pro nápojový průmysl. Nedívali jsme se, že jeden z nás je důstojník, druhý sládek. Vyhrnuli jsme si rukávy a dělali každou práci. Bratr byl elektronikem, tak vykonával všechny práce související s elektrikou a stroji. Co šlo, všechno jsme mechanizovali. K podzimu jsme ukončili přípravu zařízení. Štěstí nám přálo. Ten rok byla velká úroda jablek. Skupovali jsme jablka a uskladňovali je na půdách. Všechny půdy byly zavaleny jablky. Když bylo zakoupeno potřebné množství jablek pro 150 hL sidru, přistoupili jsme k drčení a lisování. Práci jsme si částečně rozdělili. Bratr si ponechal práce technické výroby a já si vzal na starost kvasírnu a šlechtění vína, abychom v naší primitivní výrobě dosáhli co nelepších výsledků. To se podařilo. Sidr šel moc dobře na odbyt a dobře jsme vydělávali. V září roku 1939 začala válka. Nejdříve s Polskem, pak s Francií, nakonec s Ruskem. Hitler všude vyhrával a šel dopředu, avšak hospodářství ze všech stran izolovaného Německa silně trpělo. Všeho byl nedostatek. V roce 1943 se fronta v Rusku stabilizovala a Německu ze všech stran hrozilo nebezpečí od nespokojeného světa. Unavené Německo, před nečekaně silným ruským odporem, začalo ustupovat. Aby Německo zmírnilo nebezpečí odporu v obsazených územích a v Říši, nahradilo nedostatek pracovní síly. Z obsazených území byli povoláváni mladí lidé na různé práce do Říše. Povolán byl i můj bratr. Jako sokol a důstojník jim překázal. Život se stával pořád těžší a těžší. Ustal jsem s výrobou sidru a skromně jsem očekával ukončení války. Fronta se přibližovala k nám. Do prostorných místností sálu a hospody byla umístěna jedna německá vojenská technická část. Všechno se to strpělo, ale v říjnu roku 1944 došla smutná zpráva, že v Rakousku u Vídeňského Nového Města byl zabit i můj bratr. Asi si vedoucí orgány Německa nepřály, aby se dobrý český důstojník vrátil do znovu se rodícího Československa. Ta zpráva na nás všechny moc špatně zapůsobila. Obzvláště, že byl ženat a očekával druhé dítě. Já jsem ztratil chuť k práci. Z jara 1945 se bez velkých bojů fronta převalila přes náš kraj. Němci ustupovali k Brnu, kolem kterého se opevňovali. Obzvláště 15 km na jih od Brna byla silně opevněna strategická křižovatka, kterou ruská armáda jen tak nemohla zdolat. Proto byly zkoncentrovány početné síly ruské armády. Očekávala se velká bitva. Obyvatelstvo bylo vystěhováno. Jednoho dne k desáté hodině večer byl otevřen lihovar a vojákům bylo dopřáno, aby se naposledy napili lihu, kdo kolik chtěl. Obzvlášť ho bylo dopřáno

kozáckým Uzbekům. Do 12 hodin byla letecká a dělostřelecká příprava. Chvění země bylo cítit na velkou vzdálenost. Pak šly tanky a pěchota, nakonec pustili uzbecké dragouny. Svědci vyprávějí, že spitá ruská armáda se podobala spíše rozzuřeným tygrům. Když vpadli do vesnice, stříleli do všeho, co se pohnulo. Když někde z úkrytu vyskočila uchráněná kočka, byla těmi poblázněnými vojáky rozstřílena. Tato noční bitva byla stále osvětlována světelnými raketami tak mocnými, že jsem na okně našeho dvacet kilometrů vzdáleného domu mohl číst knihu. Bitva byla ukončena ke druhé hodině ranní. Bylo odstřeleno 36 ruských tanků, ve dvou mohylách byly pochované posily ruské armády. V jedné 1 200, ve druhé 2 500 vojáků. O Němcích se nemluvilo, ti byli buldozerem zahrabáni v zákopech, kde bojovali. Do zajetí se nebralo, ze tří vesnic zůstala jen zbořeniště. Za několik dní na to, v dosti kruté bitvě, padlo Brno. Vítěz se nikde neukázal jako džentlmen. Všude, kam přišel, bylo drancování a znásilňování žen. V Brně to bylo přes 200 žen.

V naší hospodě byla nyní umístěná ruská vojenská část s polní tiskárnou. Byli to lidé dosti inteligentní, s nimi jsem se spřátelil a dověděl se mnoho nového i to, že ČSR má být v budoucnu prohlášena jako součást Sovětské republiky. Nechtěl jsem prožívat ještě jednu revoluci, té jsem měl dost ještě z Ruska. Hned jak se poměry trochu urovnaly a vlaky začaly jezdit, jel jsem do Prahy na sdružení sládků s poptávkou, zdali nemají uvolněné místo sládků někde v cizině. Štěstí mi přálo, byla dvě místa. Jedno v Číně v Šanghaji a druhé v Iránu, v Teheránu. Zprostředkovalo to ředitelství Škodových závodů. Po krátké úvaze jsem se rozhodl pro Irán. Škodovy závody měly svoji filiálku v Teheránu. Zprostředkování se vedlo radiotelegraficky a bylo během několika dnů vyřízené a smlouva byla za mne podepsána prostřednictvím ČSR vyslanectví v Teheránu. Vracel jsem se domů s hotovou věcí.

Když jsem doma řekl, co jsem učinil, všichni se na mne sesypali, příbuzní, sousedé i přátelé, že jsem se zbláznil. Jak je možné odcházet od takového majetku, vše tu zanechat a jít do neznáma teď, když je po válce. ČSR už je zase samostatná a věští se jí zlatá budoucnost. Ještě více se divili, že jedu sám a ženu s dětmi, jak říkám, prozatímne tu nechávám. Nejméně ze všech mi to vymlouvala žena. Jarča mi věřila a věděla, že se v hospodě necítím šťastně. Ale mnozí závistivci se posmívali: „Badin se zbláznil.“ Své rozhodnutí jsem nezměnil. To vše bylo teoretické, ale dostat se tam, bylo nemožné. Silnice, železnice, mosty byly rozbité. Civilní letectví ještě neexistovalo. Dálkové vlaky nejezdily a v přístavech nebyly lodě. Vše bylo potopeno nebo poškozeno a k nepoužití. Nakonec po několika měsíčním hledání cesty, které provádělo ředitelství Škodovky, bylo ujednáno s ruským velvyslanectvím v Praze, že mne a ještě jednoho mistra Škodovky, kterého potřebovali pro ruské montérské práce v Teheránu, pošlou s malým sovětským vojenským spojovacím letadlem, které vozí vojenskou a politickou poštu do Moskvy. Cesta vedla: Praha, Varšava, Minsk, Moskva. Měli jsme vyletět z Prahy Ruzyně v 8 hodin, 15. června 1946. Už po šesté hodině ranní jsme byli na letišti. Vyprovázela mě žena, děti, máma a švagr. Pro civilní lidi byl vstup na letiště zakázán, ale já a můj spolucestující, montér Škodových závodů pan Mastík, jsme měli potvrzené průkazy sovětským velitelstvím v Praze a to budilo u všech úctu a otvíralo dveře nám i našim, kteří nás vyprovázeli. Celní prohlídka nebyla, zato naše dokumenty byly přísně kontrolovány. Na letišti byli jen uniformovaní vojáci ruští, západních armád a naše strážní oddíly.

Už po sedmé hodině nás volali, abychom nasedli do letadla. Byl smutný čas, mrholilo a klubka mračen se válela po zemi. Dovedli nás k malému vojenskému letadlu značky Dakota. Letadlo bylo prázdné, ani lavice tam nebyly. Za války sloužilo pro parašutisty a jiné válečné účely. Usadili jsme se na svá zavazadla uprostřed letadla, jak nejpohodlněji to šlo, a plnili nařízení nás doprovázejícího strážného, abychom nevycházeli ven a čekali, až přijdou letci.

Bylo to smutné a nepohodlné čekání. Bylo už půl jedenácté. Mlhavé smutné počasí s mživým deštěm trvalo a vyletět jsme měli v 8 hodin. Začínal jsem být nervózní a chtěl jsem odejít. Vtom slyším, že někdo jde po schodech do letadla a hlasitě hovoří. Vchází dva mladí vojáčci. Ó, úžas, oba dva jsou opilí, nemohou ani stát na nohou. Mundůry mají špinavé. Vysoké boty – holínky – roztrhané a při každém našlápnutí, z poloutržené podrážky, vždy vystříkl gejzír špinavé vody. Kymácejíc, sotva drže rovnováhu, došli až k nám. Jeden se zastavil a, pozdvíženou rukou na nás ukazuje, povídá druhému: „Posmótri, buržúji.“ Byli jsme oblečeni do pěkných šatů, jaké v Rusku bylo vidět jen v cizích filmech. Ten druhý, stojíc za ním, snad tak opilý

nebyl, ale pohled měl též zakalený. Postrčil ho zezadu a povídá. „Idí, idí, vperjód.“ Vešli do řídičské komory a zabouchli dveře. V duchu si povídám, že ti dva nás mají přepravit přes hory a doly? Vždyť se letadlo určitě zřítí. Na sebe jsem nemyslel, ale zůstane zde žena a děti bez ochrany, bez pomoci. Chtěl jsem vstát a vyskočit, že nepoletím, že raději zůstanu doma. Vtom venku někdo zabouchl dveře letadla. Motory zahučely. Rychle jsem se přiblížil k okénku letadla a podíval se k budově letiště, kde stojí naši. Stáli u zábradlí kryté verandy. V duchu jsem se s nimi loučil s představou, že už nikdy své drahé neuvidím. Letadlo se rozjíždělo, zadrnčelo, několikrát poskočilo a už jsme byli ve vzduchu. Pan Mašík byl starší pán, asi 56 let. Když viděl můj neklid, chtěl mě uklidnit, abych se zbytečně nenervoval, že i jim by šlo o život. Tím mě neuklidnil. S úsměvem jsem mu vypravoval případ, kdy přes nás na Moravě přecházela fronta; byli jsme též mladí, jako domobrana, a tu jednomu ruskému vojínovi, který seděl na strážní, se nepřátelské kulky jen míhaly kolem hlavy. Povídám mu: „Tavárišč, pojď sem za roh, budeš vidět stejně, ale budeš v bezpečí.“ Odpověděl mi: „Ničevó, za mnou miliony jdou.“ Vidíte, jim na životě nezáleželo, pro ně byla smrt vykoupením z těžkého života, ale já mám ženu a děti. Mám k nim povinnost. S tím byla naše rozmluva na dobrou chvíli přerušena. Každý z nás se pohroužil do svých myšlenek a úvah. Letadlo vzlétlo do hustého mraku a země nebyla vidět. V mračnech nemělo ještě správnou rychlost a byly znát časté propady. Při velkých propadech jsem se vždy nevědomky chytal za kufr, na kterém jsem seděl a čekal, kdy ucítím hrozný poslední náraz o zem. Po hodině se letadlo dostalo nad mračna. Motor hučel stejnoměrněji a často nám do letadla prorážely sluneční paprsky. Pod námi se válela bílá klubka mlhy a za Orlickými horami byla mračna řidší. Pod námi jsem viděl krásnou malebnou zem, nádherně zbarvenou. Bílé chaloupky, zelená políčka, zahrádky. Vše protáté řekami, cestami, cestičkami. Viděl jsem povozy, pospíchající lidi a někde pasoucí se kravičky. Byl to krásný a jasný obraz. Bylo to ve Slezsku. Jak rád bych běžel po těch cestičkách. Propadl jsem smutku. Snad měli lidé pravdu, když mi říkali, že jsem se zbláznil, že skáču do tmy, do neznáma. Opouštím velký majetek. Vtom jsme letěli nad válkou zbořeným městem. Nad zříceninami jsem si vzpomněl na hrůzy války, na zvěrstva válečných bestii, z nichž vyprchala lidskost. Od těch zvěrstev odcházím, nechci je znovu vidět. Sám jako jedinec nic nezměním a za svoji humanitu budu pronásledován. Už jsem viděl v civilizovaném světě tolik krve, bolesti, slz, že toho mám provždy dost. Teď letím do země méně kulturní, snad v ní najdu víc lidskosti a soucitu.

Blížili jsme se k Varšavě. Pozoroval jsem, že zde bitvy byly zlé. Každou chvíli bylo vidět zbořené město a v polích stály rozstřílené tanky. Nad Varšavou udělalo letadlo dvě kola, letělo docela nízko. Piloti pravděpodobně hledali letiště. Před očima jsme měli hrůzostrašnou podívanou. Ani jeden dům nebyl celý. Všechno bylo v troskách. Nebylo poznat, kde kdysi byla ulice. Slýchal jsem od zpravodajů jak polští povstalci se tam v zimě, v hladu i chladu bili s Hitlerovými vrahy do posledního muže, do poslední kapky krve, do posledního dechu. Ruská fronta se zastavila dva kilometry před Varšavou, stálá tam dva měsíce a pomoc protihitlerovským povstalcům, z jakýchkoli strategických důvodů, nebyla prokázána. Nyní se z celé Varšavy utvořila mohyla míru. Toť kultura!

Nakonec naše letadlo přistálo. Nebylo to na letišti. Byl to palouk porostlý trávou, vyčištěnou cestičkou mezi spoustou trosek německých a ruských tanků. Byly němými svědky zde odehravších se hrůz.

Naši piloti hbitě vyskočili a kamsi utíkali. Vypadali střízlivě. „Sláva,“ povídám, „let bude spolehlivější.“ Já s panem Mastíkem jsme též vstali a chtěli se trochu projít, protáhnout si kostru. Mastík vyšel z letadla první, já za ním. Bylo krásné počasí, odpolední slunce pěkně hřálo. Spousty rozbitých tanků nám navodily hrůznou náladu. Nikde nebylo vidět živé duše. Mastík povídá: „Musím to vyfotografovat. Taková podívaná se málokdy naskytne. Vyhledával lepší seskupení a sotva zvedl aparát, slyšíme: „Stůj!“ Obrátili jsme se a asi dvanáct metrů od nás stál ruský strážný voják s puškou namířenou na nás. Mastík zbledl a povídá mi: „Vy mluvíte rusky, řekněte mu, že jsme Češi a letíme s tímto ruským letadlem do Moskvy.“ Moje vysvětlování nebylo nic platné, strážný na nás stále mířil a dával nám další rozkazy. „Dávaj aparát a zalézaj v mašínu.“ Teď už jsem ho prosil, aby nám aparát nebral, že už si jdeme sednout do letadla. Po dlouhých prosbách nám fotoaparát nechal, ale museli jsme při jeho zvednutí pušce jít rychle do letadla. Na schodech jsem se zastavil, a prosil ho, že jsme od rána nic nejedli a nepili, aby nám dopřál alespoň

trochu vody. Zařval na mně: „Zalézaj, nepodóchněš; kak vylézeš, strelát būdu.“ Nedalo se nic dělat, smutně jsme se vplížili do letadla a usadili jsme se na naše nepohodlné kufry, každý zahroubaný do svých myšlenek. Za hezkou chvíli Mastík přerušil mlčení. Povídá: „Víte, pane Badin, já se jim nedivím. Pořád jsme ještě na válečném území a on je strážný, koná svou povinnost. Až budeme v Moskvě, ukážu vám správný život a právo nás lidí.“ Smutně jsem se usmál a povídám mu: „Pane Mastik, nezapomeňte, co jste mi právě řekl.“

Za republiky byl Mastík sociální demokrat a teď, když nás obsadila ruská armáda, se nechal zapsat do komunistické partaje a několikrát mi říkal, jak u nás bude dobře. Na jeho politické povídačky jsem nikdy nic neříkal. Za chvíli přišli naši letci se dvěma balíčky a s příkrmenými opičkami. Byl jsem zklamán v naději spokojeného letu. Zahučely motory, zase jsme byli ve vzduchu. Let byl mnohem příjemnější. Bylo pěkné počasí bez mraků a byla dobře vidět země. Zříceniny všude hlásaly, že ještě nedávno zde zuřila hrozná válka. Pozdě večer letadlo přistálo na více upraveném letišti. Byli jsme v hlavním městě Běloruska – v Minsku. Letci doplnili zásobu benzínu, dostali jsme jakési sendviče, letci dohlíželi na mechanickou kontrolu letadla a na plnění benzínových nádrží. Mezitím přišlo několik vojenských osob a usadili se primitivním způsobem na podlahu letadla a zvědavě si nás prohlíželi. Jakmile byla mechanická kontrola a tankování ukončeno, letci nasedli a už jsme znova letěli dál. Venku byla úplná tma, nebylo nic vidět. Usadil jsem se zase na svůj nepohodlný kufr a snažil jsem se zdřímnout, abych utišil hlad a žízeň. Nešlo to, hlad a žízeň burcovaly nervy ještě víc a samovolně budily vzpomínky na domov. Ve dvě hodiny v noci letadlo najednou zadrkotalo o zem. Spolucestující sedící nebo ležící na zemi letadla vstávali a povídali mezi sebou, že už jsme v Moskvě. Po zastavení letadla všichni vyskočili, letci za nimi a nakonec jsme se šourali my. Měli jsme ztuhlé svaly od dlouhého a nepohodlného sezení, obtěžkáni zavazadly. Jen jsme sešli z letadla a chtěli se rozhlédnout ve tmě, kterým směrem bychom se měli dát, přistoupil k nám neznámý a ptal se nás: „Mastik, Badin?“ Když jsem přisvědčil, pokračoval: „Jdíte za mnój.“

Usadil nás do nedaleko stojící slušné mašiny, dozadu, sám si sedl vedle šoféra a už jsme jeli. Ptám se, kam? „Hotel Inturist,“ odpověděl. „Nevíte, kdy budeme pokračovat v cestě, kdy máme spojení dál?“ „Nevím,“ nevrle odpověděl. Cítil jsem, že nechce mluvit, tak jsem byl raději zticha.

Ve tři hodiny po půlnoci jsme vystoupili před hotelem Inturist. Vzali jsme si věci a šli dovnitř. Náš průvodce šel ke stolu, za kterým seděla mohutná dáma, podobná spíš zápasníkovi než úřednici, a povídá jí: „Přivádím vám dva lidi, snad o tom víte.“ Úřednice mlčky přikývla a náš průvodce odešel. Prohlédla si nás od hlavy až k patě a vlídně, se špatným francouzským přízvukem, se ptala, jestli mluvíme francouzsky nebo německy. Povídám jí: „Mluvíme francouzsky, německy i rusky.“ Ještě jednou si nás zkoumavě změřila a povídá: „To jsem ráda, pojďte, ukážu vám váš pokoj.“ Vedla nás do druhého patra, do dlouhé chodby, otevřela dveře u jednoho pokoje a říká: „Zde je váš pokoj, umyvadla a záchody jsou na konci chodby.“ Poděkoval jsem jí a povídám: „Prosím vás, od rána jsme nic nejedli, nepili, můžete nám něco dát?“ „Mohu vám poslat čaj s cukrem, ale k jídlu nic nemám, musíte mít strpení. Dám příkaz, aby vám zítra ráno v 8 hodin dali vydatnou snídani.“

Snídaně a obědy se u nás podávají dole v jídelně. Snídaně v 8 hodin, obědy od 12 – 13 hodin. Večeře se podávají od 7 – 11 hodiny. Odcházela a my jsme šli do pokoje. Byly v něm dvě železné postele, stůl, dvě židle a skříň. Vše bylo hodně opotřebované, ale čisté. Odložil jsem si věci a šel se umýt, abych se trochu osvěžil. Když jsem se vracel, služebná nesla na podnose malý čajník s čajovým nástavcem, velký čajník s horkou vodou, cukr a dvě sklenice s talířky. Vypili jsme každý několik skleniček čaje a to nás pěkně občerstvilo. Hned potom jsem natáhl svoje znavené tělo. Avšak, nehledě k velké únavě, spal jsem velmi špatně. Pořád jsem rozebíral zážitky z cesty. Ještě nebylo osm hodin, už jsem byl na nohou. Popohánělo mě kručení v břiše. Přesně v osm jsme byli v jídelně. Vybral jsem stůl pro dva až vzadu tak, abych měl přehled přes celou jídelnu. Byl to dlouhý salon, s rozestavenými stoly pro dvě nebo čtyři osoby. Vše bylo čisté. Vpředu, hned vedle dveří na malém vyvýšeném pódiu seděla za stolkem přísně se tvářící dáma a dohlížela nad pořádkem. Bylo zde několik číšníků oblečených do tmavých obleků, a jak mi pak jeden sdělil, obleky byly majetkem hotelu a ven se v nich nesmělo. Všichni číšníci byli staří kolem 70 let, se slušným chováním. Měli školu ještě ze starého Ruska. Po osmé se jídelna začala

plnit, všichni hosté byli cizinci. Po usednutí hned přišel číšník a podával nám jídelní lístek. Už byl informován, že mluvím rusky, a že nám má dát vydatnou snídani. Skutečně, snídane byla moc dobrá. Byli jsme sytí, na to jsme vypili po dvou sklenicích čaje. Po snídani jsme šli do kanceláře pro informace. Kancelář byla velmi prostorná. Bylo v ní několik úřednic, v čele seděla ředitelka a vedle seděl velmi tlustý host a blaženě se usmíval. Vypadal spíš na našeho pana sládka s mohutným břichem. Šel jsem k ředitelce pro informace. Dozvěděl jsem se, že naše letadlo letí přes Baku do Teheránu až za tři dny ve dvě hodiny v noci, že místa pro nás jsou rezervována. Náš pobyt v Moskvě je Škodovkou předplacen, můžeme spokojeně odpočívat. Požádal jsem ředitelku, aby nám obstarala lístky do Bolšova teatru na balet, slíbila nám. Ještě jsem se otázal, kam a na co bychom se měli v Moskvě podívat. Chtěli jsme se odporoučet, když se mě paní ředitelka zeptala: „Znáte toho pána? Je také od Škodových závodů.“ „Ano, a co zde dělá?“ ptám se. „No, jí, pije a baví nás.“ Obrátil jsem se k němu, podali jsme si ruce, představili se. Pokrčil rameny a povídá: „Co mám dělat, Škodovka mě sem vyslala. U nás je vše rozbité, zde je vše rozbité, tak čekám, až se bude moci něco dělat.“ Ukázalo se, že o nás byl pan Krupička dobře informován a jeho přičiněním byla místa pro další let rezervovaná. Vyšli jsme před hotel. Byl na Rudém náměstí. Náměstí bylo ohromné. Po levé straně byly úřady hlavního sovětu. Daleko vpředu, uprostřed náměstí, stála překrásná katedrála Vasila Blaženého, nyní muzeum a po pravé straně ohromný historický Kreml obehnaný mohutnou zdí. Za starých časů to byla nedobytná pevnost a sídlo ruských vládků. V kremelské zdi bylo 12 vrat. Uprostřed zdi na Rudém náměstí bylo postaveno, z vzácného mramoru, mauzoleum Lenina. U vchodu do mauzolea stál zástup lidí asi kilometr dlouhý, těch, kteří se chtějí podívat na svého bývalého vůdce. My jsme se také chtěli podívat, ale stát dvě až tři hodiny ve frontě nám bylo proti mysli. Šli jsme až ke vstupním dveřím. Zde z každé strany stálo několik ozbrojených strážných. Šel jsem k nejstaršímu a požádal ho, že projíždíme Moskvou a máme moc málo času, ale rádi bychom vzdali čest taváryšcu Leninovi. Strážný v nás poznal cizince. U samého vchodu zastavil pohyb zástupu a pokynul nám, abychom vešli. Šlo se po schodech dolů do hrobky. Všechno bylo ostře osvětleno a všude stála ozbrojená stráž. Hrobka byla ozdobena čerstvými květinami, uprostřed stál katafalk a na něm skleněná rakev, v ní ležel nabalzamovaný Lenin. Lidé procházeli tichým krokem, obcházeli rakev a vycházeli druhými dveřmi. Zastavit se nesmělo, strážný hned pobízel k dalšímu kroku. S prohlídkou jsme byli hotovi za necelých deset minut místo třech hodin. Šli jsme se podívat na metro, o kterém jsme slyšeli tolik chvály. Skutečně, podzemní nádraží bylo obloženo bílým mramorem, bylo nádherně osvětleno a v jeho hale byly vkusné krámky s různými suvenýry. Byly hrozně drahé a určené pravděpodobně cizincům. Při optání na cenu mi bylo odpovězeno v amerických dolarech.

PERLY A PERLIČKY – sokolské i nesokolské

Aby to neupadlo v zapomenutí: na přelomu října a listopadu letošního roku má do Austrálie dorazit a zde vystupovat **Kuehnův dětský pěvecký sbor**. Je to naprosto senační dětské pěvecké těleso, mezi vůbec nejlepšími na světě, není-li přímo tím nejlepším. Doma v republice už má dlouhou tradici, a je každoročně doplňováno. V Sydney bude tento dětský pěvecký sbor vystupovat několikrát, jak v budově Opery, tak i v Glebu a ba i na jiných místech. Bylo by opravdovým prohřešením, kdybyste si tu příležitost zaposlouchat se do českých dětských hlasů nechali ujít. Nelaďte, milí čtenáři ani vy ostatní, a zajistěte si včas vstupenky! Samozřejmě, že Austrálie a Nový Zéland jsou mezi posledními zeměmi, jež toto vynikající pěvecké těleso poctí svojí návštěvou – jsme holt my Australané moc a moc daleko! To by nám však nemělo být překážkou. V rámci oslavy osmadvacátého října bude uspořádán koncert na českém velvyslanectví v Canbeře, osmého listopadu v Great Hall Sydney University, během týdne od 9. 11. v sydneyjské opeře, v Glebu a jinde, jak již shora uvedeno. Nepromeškejte tuhle jedinečnou příležitost! Dovídám se, že vstupenky lze objednat na čísle 02-9416-6136.

V neděli 14. června se konal v našem sydneyjském Národním domě **Dětský den**, a vydařil se. Vydařil se pravděpodobně nad očekávání pořadatelů. Dostavilo se

mnoho rodin s dětmi různých věků, a všichni byli zřejmě spokojeni. Děti poskakovaly sokolovnou a zabavovaly se tím i oním, občerstvení se podávalo v hojnosti, nu prostě pohoda nad pohodu. O tu se zasloužilo několik členů naší jednoty, snad především sestra Edita Berntsenová jako hlavní pořadatelka, manželé Čermákovi a samozřejmě neúnavný dobrodinec všech podniků bratr starosta Jan Jelínek. U pokladny se objevil i náš stoletý knihovník/nezmar bratr Ray Černý. Že by se přece jen ti mladí rodiče pozvolna sprátovali s myšlenkou přestat ignorovat výsledky úsilí svých starších krajanů, a počali se rozhodovat naši sokolovnu poctívati častějšími návštěvami? Kdoví? Že by je k tomu přiměl ohled na svoje vlastní děti?

Před osmi sty lety donutili angličtí šlechtici svého krále Jana podepsat důležitý dokument, tak zvanou Magnu Chartu. Z dnešního hlediska to již nevypadá jako nic moc revolučního a převratného, leč v roce 1215 představovala tato listina vítězství šlechticů nad svévolí absolutního vládce Anglie. Král písemně potvrdil, že jeho moc není neomezená. Na tehdejší poměry to byl mimořádně závažný ústupek králův, a dokument jinde v Evropě do tehdy neviděný. V tom ohledu nelze ani dnes Magnu Chartu podceňovat, jako jeden z prvních důkazů tendence Britů domoci se větších svobod bez krveprolévání. Samozřejmě, že i v Británii potom krev tekla, byť ne takovým proudem jako třeba ve Francii, a že i **Magna Charta** byla na králi vynucena jistou měrou násilí. Nebylo to však násilí s uťatou hlavou, a krev při podpisu netekla... Ať je tomu jakkoli, jisto však je, že byl v Anglii jen jeden král Jan, a že se královské rodiny všech odstínů jména Jan dovedly po staletí vystříhat.

Letos v červnu také uplynulo dvě stě let od **bitvy u Waterloo**, v níž byl konečně poražen francouzský diktátor Napoleon armádami několika spojenců, za velení britského generála Wellingtona. Napoleon byl vězněn po porážce v Rusku v roce 1812 na ostrově Elba, poblíže západního pobřeží Itálie. V roce 1814 se mezitím ve Vídni sešel kongres evropských mocností, jehož hlavním úkolem bylo znovu uspořádat evropské poměry Napoleonem na hlavu postavené. Jeho útěk z Elby, postavení nové francouzské armády a její konečná porážka u belgického městečka Waterloo jsou okolnosti formulované v britském pojetí poněkud scestně. Totiž tak, jako by bylo šlo o porážku Napoleona v jeho plně síle. Skutečnost byla totiž zcela jiná. Napoleonova obrovská armáda, po jeho ovládnutí ostatních částí Evropy, vtrhla v roce 1812 do Ruska v očekávání jistého vítězství. Ruský generál Kutuzov, po několika nerozhodných bitvách v západním Rusku, se rozhodnul k vyklizení Moskvy a k ústupu na východ. Tento jeho postup se zprvu zdál neuvěřitelně slabošský, leč čas mu dal zapravdu. Vyčkáváním znervózněný Napoleon, nedočkav se ruských vyjednávačů, obsazenou Moskvu nakonec v čele armády opustil, a vydal se z ní na dlouhý a nesnadný ústup zpět na západ k řece Němenu. Tam se do ubohých zbytků jeho kdysi obrovské armády pustila ruská dělostřelba, a Napoleon sám jen s obtížemi dosáhl se svými generály Paříže, kde byl nakonec zajat a vsazen na ostrov Elbu. Jeho pozdější únik odtud a poslední pokus dobít u Waterloo dřívější moci hanebně ztroskotal. V bitvě u Waterloo byl spíše jen doražen nežli poražen – poražen byl již dávno předtím v Rusku ruskou armádou pod velením generála Kutozova. Po prohrané bitvě u Waterloo byl Napoleon znovu jat a uvězněn, tentokrát ale na vzdáleném ostrově v Atlantiku, na svatě Heleně, kde nakonec i skončil. Vídeňský kongres se znovu sešel, a podařilo se mu uspořádat mír v Evropě na několik příštích desítek let.

Červencové dny jsou věru poměrně **bohaté na výročí**. Nečeská i česká. Druhého července vzpomínáme na výročí bitvy našich ruských legionářů v roce 1917 proti rakouskému vojsku – není však vyloučeno, že vzpomínáme jenom my postarší. Bolševici dokázali toto datum dokonale z povědomí mladých Čechů vymýtit... Na „Cyrila a Metoděje“ v prvním týdnu července vzpomínáme na příchod soluňských věrozvěstů na Velkou Moravu, a čtrnáctého července vzpomínáme spolu s Francouzi na dobytí Bastily a počátek francouzské revoluce... Šestého července je v České republice vzpomínáno výročí upálení Mistra Jana Husa v Kostnici Léta Páně 1415, chápaného Čechy jako hrubá nespravedlivost vůči člověku, jenž se pokládal za věrného syna katolické církve, a usiloval jen o její nápravu...

Je tu samozřejmě i ten srpen s **neblahým výročím sovětské invaze**. Připomínáme si tento trpký bod českých dějin každoročně. Ty hořké dny jsem já sám doma v republice nezažil, ale nauvažoval jsem se o nich dost a dost. Nemohu si pomoci, z dnešní perspektivy se mi to dnes jeví v poněkud jiných úhlech než před lety. Až do srpna roku 1968 bylo Československo jediným satelitem bolševického Kremlu neobsazeným sovětskou armádou. To bylo skoro něco jako privilegium udělené Československu, z toho či onoho důvodu. Pak se na scéně objevil naivka Dubček. A Dubčekovci začali přesvědčovat kdekoho, že oni mají recept na komunismus s lidskou tváří. Byl to nesmysl, protože komunismus jako doktrína je lidskému pokolení nepřirozená, nemůže se nikdy vykázat a ukázat jako režim s lidskou tváří. Jeho existence závisí jedinečně na holém a bohapustém násilí uzurpátorů moci s podporou tajné policie, žalářů a kanonů. Vytrubování Dubčekovců o komunismu s lidskou tváří se potom chytil kdekdo, Dubčekovci se pyšně bili v hrud' a mezi soudruhy satelity se nadýmali jen což. Nenadýmali se ovšem dlouho. Přišla bída na kozáky, klec sklapla a do Československa dorazili nápravníci z mnoha stran vedeni jakýms takýms slepencem rudoarmějců. Kreml si prostě nemohl dovolit popouštět uzdu, a zejména ne za inspirace nějakých naivků ze Střední Evropy. Tak zhasla sláva komunismu s lidskou tváří. Dubčekovci ovšem dodnes trucuji a trucuji, za potlesku všech věřících.

Kino Ponrepo po vedením obětavého bratra Petra Čermáka nám v červenci ukázalo již postarší český film z roku 1971 v režii Jiřího Krejčíka „Hry lásky šalivé“. Podkladem ku scénáři byly režizéru Krejčíkovi povídky Boccacciovy a Markéty Navarrské – příběhy „Arabský kuň“ a „Náušnice“. Témata zcela nepolitická, naprosto neškodná a nedotýkající se ani tím nejjemnějším dotykem tehdejší československé reality Husákova poinvazního režimu. Mezi herci jsme zaznamenali tehdy mladičkou budoucí manželku Václava Havla Magdu Vášáryovou, i populárního Miloše Kopeckého. – Na červnové představení inzerovaný starý český film „Roztomilý člověk“ nebyl z technických důvodů promítán, byl však ku spokojenosti publika nahrazen dobře známým evergreenem.

Letošní tenisový turnaj v červenci ve **Wimbledonu** neprojevil nijak velkou přízeň českým hráčům ani hráčkám. Petra Kvitová pohořela již ve druhém kole, Berdých se dostal pouze o pár stupínek dál. Nejlépe si vedla Lucie Šafářová, leč ani ona se nevyšplhala nikam moc vysoko. Obě sestry Plíškovy si vedly poměrně slušně, ale i ony skončily na dolních příčkách žebříčku. Martinu Navrátilovou jsme viděli při rozdělení cen. Komentátoři projevují jisté rozpaky v jejím zařazování – je to Američanka nebo Češka? Jisto je, že je původem od údolí Berounky... V Davisově cupu se rozpoutal potom v červenci lýtý boj mezi Austrálií a Kazachstánem. Všichni tři kazachstánští hráči však neslí typicky ruská jména. Hrál se v Darwinu a na trávě. Ano, v Darwinu a na travnatém povrchu! Kdo nevěří, ať tam běží! Nakonec zvítězila Austrálie v poměru 3:2. Jakoby jen ale „vo fous“!

Ta zubatá kosí všechny smrtelníky. Vzala si na mušku letos v červnu i velmi dobře známého českého spisovatele a redaktora **Ludvíka Vaculíka** v jeho osmaosmdesátém roku. V mládí byl přesvědčeným komunistou, byl však přece jen včas z toho nejtuzšího marxismu a Stalinových doktrín vyléčen. Stal se autorem manifestu 2000 slov, a v roce 1968 se výrazně angažoval i v politice mezi prominentními Dubčekovci. Budíž i jemu česká země lehká...

Lovec perel *Bojar*

České vysílání SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Thursday at 5pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

Another scare to fuel global warming alarmism

Peter Westmore News Weekly August 1, 2015

If the carbon-dioxide-induced “global warming” theory were true, we would expect that average temperatures would be increasing across the globe as the level of CO₂ in the atmosphere increases. It is not happening.

There can be no doubt that CO₂ levels in the atmosphere have risen over the past 200 years, from about 250 parts per million (ppm) to 400ppm today. While this increase is substantial, it should be remembered that CO₂ is a minor trace gas in the atmosphere, and CO₂'s 400ppm compares to about 780,000 for Nitrogen (N₂), 210,000 for Oxygen (O₂) and 9,000ppm Argon (Ar).

The amount of water vapour (H₂O) in the air is generally higher than the amount of CO₂. CO₂ output rose substantially over recent decades as a result of economic development in China and India. However, the rising levels of CO₂ have not seen steady increases in the earth's temperature, despite the computer models' predictions.

Since 1998, temperatures have risen and fallen, but there has been little net change.

Arctic melting

As usually happens at this time of the year – when Australians are shivering in winter, and snow has fallen in Queensland for the first time in years – reports emerge from the northern hemisphere of “unprecedented melting” of the Arctic ice cap due to global warming.

For example, the *Boston Globe* on July 11 published a feature article headed “The big unchill” which began: “The Arctic ice is melting faster than ever recorded, the warmth tied to the emissions of modern life.” The article added: “Here, as close to the top of the world as you can get in America, the signs are serious indeed: the Arctic Ocean is melting faster than at any time on record. This February, the sea ice that stretches from North America to Russia reached its lowest-known winter extent and began melting 15 days earlier than usual.

“That continued a three-decade trend that has seen the ocean's ice lose about 65 per cent of its mass and about half of its reach during the summer. “In 20 or 30 more years, the Arctic Ocean could be nearly devoid of ice in the summer, climate scientists believe.”

This scary scenario has been published many times in years past.

For example, *National Geographic News* published an article in 2007 headed: “Arctic sea ice gone in summer within five years?” It quoted scientists from the US Government's Snow and Ice Data Center in Boulder, Colorado, pointing to the alarming melting of the Arctic sea ice.

“This week, after reviewing his own new data, NASA climate scientist Jay Zwally said: ‘At this rate, the Arctic Ocean could be nearly ice-free at the end of summer by 2012, much faster than previous predictions’.”

Well, 2012 has come and gone, and the Arctic sea ice is still there.

In 2012, Cambridge University climate scientist Professor Peter Wadhams emailed the British *Guardian* newspaper to say that the Arctic sea ice would disappear by 2015–16. “I have been predicting [the collapse of sea ice in summer months] for many years. The main cause is simply global warming: as the climate has warmed there has been less ice growth during the winter and more ice melt during the summer,” he wrote.

He added: “This collapse I predicted would occur in 2015–16, at which time the summer Arctic (August to September) would become ice-free. The final collapse towards that state is now happening and will probably be complete by those dates.”

There is no sign that this prediction will be fulfilled this year or next.

In fact, data from the National Snow and Ice Data Center in Colorado shows that the extent of sea ice is now much higher than it was in 2012.

It also shows that the typical variation in sea ice in the Arctic between winter and summer is enormous: from around 15 million square kilometres maximum to about 6 million square kilometres minimum, with large variations from year to year.

We know from history that there have been years when the Arctic sea ice did melt far more than we see today, potentially opening a shorter route from the Atlantic Ocean to the Pacific.

The search for the Northwest Passage was one of most celebrated maritime dreams of the Spanish, Portuguese, French and British empires from the 16th to the 19th centuries.

The most celebrated of these was the Franklin Expedition of 1845, which disappeared north of Canada and was never seen again. Later expeditions found evidence that some members of the crew had lived for years marooned in the frozen sea before all succumbed.

The US National Snow and Ice Data Center relies on satellite data. Incidentally, it also shows that the area of sea ice surrounding the frozen Antarctic continent is higher than average for this time of the year. No publicity was given to this fact – perhaps because it contradicts the alarmist scenarios being promoted by many climate scientists.

Peter Westmore is national president of the National Civic Council.

NĚKOLIK ČRTŮ Z MLÁDÍ DOMA (10)

Dejvice-Bubeneč do poloviny třicátých let

Bořek Šindler

Na Vyšehradě jsem se proklubal na svět, v Dejvicích jsem trávil dětství a jinošství. Dejvice-Bubeneč, dnes Praha 6, to bývala za první republiky Praha XIX, tehdy nejmladší část města, a Vyšehrad byl na tom mnohem vyšším stupínku pod rubrikou Praha VI. Jako Vídeň, tak i Praha tou dobou značila své čtvrti číslicemi římskými – a Vídeň tak činí dodnes. Na té devatenáctce to končilo, nebyla tenkrát ještě nikde žádná Praha dvacet, ani římská, ani neřímská. Byla tehdy ta Praha XIX nejmladší, byla také ale i čtvrtí nejmodernější. Ovšem ještě v letech dvacátých to bylo hotové pražské batolátko. Až do dvacátých let tam všude vůkol panovalo ticho, a všude byl i klid, jen jednou do roka oživovaný veselím tradiční Matějské pouti. Možná i dusno nudného předměstí bez historických památek, bez kostelů, bez křivolakých uliček, bez hříchů velkoměstských tančiren. Pak se ale najednou jakoby zčista jasna na bubenečsko-dejvickém obzoru zablesklo. Sjel tam blesk nově nabyté svobody a nezávislosti. Jak Bubeneč tak i jeho sesterské Dejvice se probouzely a začaly si protírat oči. K tomu došlo teprve několik let po skončení první světové války. Do té doby to vlastně nebyla ani uznávaná část Prahy.

Zeptejte se Dejvičáka, snažte se vyzpovídat Bubenečáka, ale nedopátráte se. Nedopátráte se od nich určení přesného rozhraničení. Ono to rozhraničení nepochybně existuje, ale dopátrat se ho není jen tak. Tou hraniční čarou asi bude sama Bubenečská třída, táhnoucí se od „šraňků“ – dnes hned vedle stanice Hradčanské, dolů podél jedné z Petschkových vil směrem k jednomu západnímu cípu Stromovky – tam se to rozhraničení nějak zabíhá do ztracena. Jisto je ale, že mohutná Bubenečská sokolovna se už tyčí na „druhé straně“ koleji buštěhradské dráhy na samém okraji Letné, a že i stadion Sparty patří do Bubeneče. Jižním okrajem Bubeneče dnes probíhá trať elektrické dráhy pokračováním třídy Milady Horákové až k té stanici Hradčanské a potom až k „Prašnému mostu“, k hranici Štřešovic, leč v těch oblastech už se sotva rozpozná, kde končí Bubeneč a kde začíná území Dejvic. Nevylučoval bych, kdyby ten Bubeneč končil už u té Hradčanské... Samozřejmě, že na severu utváří hranici mezi Holešovicemi a Bubenečem rozlehlá Stromovka, Královská obora... Na rozdíl od Bubeneče vměstnaného do oblasti více méně ohraničené, Dejvice se na západě jakoby rozplývají k Liboci, k Ruzyni a tam nějak do ztracena; na severní straně budou asi vyústovat nějak za Podbabou podél levého břehu Vltavy kamsi k Roztokám... Co do pojmenování? Dejvice mají dosud původ v jakémsi tajemnu. Bubeneč nemůže asi nebýt nějak spřízněn s Bubny – ale Bubny už jsou částí Holešovic. Mluví se i o území zvaném Holešovice-Bubny, existuje Bubenské nádraží, a byl by v tom čert, aby se to nějak nesnoubilo s Bubenečem. Tolik o hraničních čarách...

Bývalo to, to bubenečské a dejvické území, prý dříve jen jakési dost přiospalé zákoutí v západním okraji hlavního města Prahy. Rozhodně nic moc. Hrávali tam podél

vyštěrkových cest potulní flašinetáři. Ty flašiny dokonce pamatuju z konce dvacátých let i já. Kromě těch flašinetů ale prostě vskutku nikde nic a nikde moc. Kdyby tam do Dejvic byla zabloudila nějaká liška, byla by rozhodně k svému vlastnímu povražení byla poprávala dobrou noc kolkolem kdekomu... Do Dejvic se za starých zašlých časů choďovalo jen tak na nedělní „výlety do přírody“. Jinak jen tak jednou v roce, v únoru, na tu slavnou Matějskou pouť. Jednou do roka a do dne. Tou dobou pak Dejvice ožívaly perníkem, tureckým medem, houpačkami a kolotoči. Naopak v přilehlém Bubenči, alespoň v jeho elegantní části, vyrostlo už však mezi protáhlou třídou Pod kaštany a kolejnicemi buštěhradské dráhy v devatenáctém století několik honosných ulic s desítkami majestátních vil s honosnými zahradami, a ty tam lze obdivovat dodneška. Bude to dodnes jakési potichlé bubenečské zákoutí... Z Bubenče se dalo vejít přímo do zeleného náruči Stromovky – do „Královské obory“ – a za nedělních odpolední v létě po procházce mezi jezírky také poobědvat v zahradní restauraci u Šlechtů, kde vyhrávala na dobrou chuť často i různá dechovka. Ty obědy s hrachovou polévkou a usmaženým řízečkem, púllitříkem nebo limonádou bylo lze vychutnávat ještě tak do poloviny třicátých let, i za zvuků té dechovky, ba třeba také se zmrzlinou nebo s pařížským dortíkem či indiánkem. Jako bych to až sem do Sydney dodnes slyšel, viděl a vychutnával, tu všechnu nedělní parádu s bílými punčoškami a větrníčky – jenjen přivřít trochu šikovně ty oči... V nedalekém kostelíku svatého Gotharda se konaly hojně navštěvované nedělní mše, a šlo vždycky od úst k ústům, že v nedalekém hostinci Na špejchaře porodila za své návštěvy Prahy jedno ze svých mnoha děcek sama císařovna Marie Terezie! Cestou do Stromovky od svatého Gotharda nebylo možno minout obchůdek s tím i oním, a specialitou byly preclíky a preclíkové tyčinky s kmínem a solí. Mňami mňami! To ale byly nějaké tyčinky, a nějaké preclíčky! To všechno očividně přetrvávalo i ještě dlouho po první světové válce, všude ten klid a ten pokoj – a ty preclíky jako bych opravdu chroupal ještě dnes já tady v Austrálii. Nikde se tam nikdy nic moc na té periférii Prahy do těch poklidných dob nedělo. Ve dvacátých letech pak ale zčista jasna uhořel ten hrom – do Bubenče i do Dejvic – a blýskat se už potom v těch končinách nepřestalo až do německé okupace. Do Dejvic se počaly trousit s nábytkem i bez nábytku rodiny důstojníků, hlavně legionářů, vyrostlo tam Ministerstvo národní obrany, vyrostla tam nová moderní budova Hlavního československého štábu, postavil se Vojenský zeměpisný ústav, na Vítězném náměstí i budova Bajkalu – a už pak to všechno kolem jen jelo a jelo.

Nové bloky činžovních domů rostly jako houby po dešti, vyrůstaly celé nové ulice a byly pojmenovávány po ruských, francouzských a italských bojištích na paměť československých legionářských bojovníků – Bachmačská ulice, Verdunská, Na Piavě, Terronská, Uralské náměstí, Uralská ulice – všechna ta památná bojiště se v Dejvicích a v Bubenči znovu jakoby objevila. Zmizel rozblácený „Růžek“ a povstalo výstavné okružní náměstí – Vítězné náměstí, dnes nazývané Kulaťákem – vroubené vysokými výstavnými bloky mohutných obytných domů. Mimochodem – ten slovní skok dolů od náměstí „Vítězného“ ke „Kulaťáku“ je dodnes jakýmsi dokladem znehodnocení Prahy XIX na pouhou Prahu 6 za panování bolševiků, nezdá se vám?... Vedle hlavního štábu se vztyčila nová budova vojenského objektu, rovněž nazvaná jménem východosibiřského bojiště – Bajkal. Tam byla restaurace Bajkal, kavárna Bajkal, biograf Bajkal, ba byla tam i dole v suterénu tančírna Bajkal. A jen co by od Vítězného náměstí kamenem dohodil, vyrostla vedle prostranství určené pro Matějskou pouť ultramoderní Nová technika, a nedaleko ní i prostorná studentská Masarykova kolej s noclehárnami a jídelnami... Dejvice ožily dříve tam naprosto nebývalým ruchem. Dejvická třída se zároveň stala jakýmsi novým obchodním centrem vzrůstající nové pražské čtvrti. Kdysi se přes ni choďovalo z „dolní Prahy“ jednou ročně na Matějskou pouť, ale ve třicátých letech se proměnila na živý boulevard s několika prvotřídními pekařstvími, uzenářstvími, řeznictvími, cukrárnami, lahůdkářstvími, obchody s koloniálním zbožím, lékárnou U červeného raka, dvěma biografy – Svorností a Bruskou – a všude i po jiných pražských čtvrtích obligátní Baťovou prodejnu. Odpoledne se Dejvická třída proměňovala ve vyhledávané dejvické korso – jen o nedělích všechen ruch utíchal, kromě chodníků kolem biografů Svornosti a Brusky ovšem. Bývaly ale v Dejvicích i jiné biografy – již dříve zmíněný Bajkal, a v Terronské ulici bylo kino poněkud tam pozastrčené Carleton, později přejmenované na Orlik... Bubenečská třída táhnoucí se od „šraňků“ kolmo dolů ke Stromovce nemohla té třídě Dejvické konkurovat. Hostila jen dvě pozoruhodnosti –

dost příkrčenou Dejvickou sokolovnu, a naproti té sokolovně prvotřídní pekařství/cukrářství Černých. Jinak to byla jen dlouhá a klidná ulice.

Praha XIX se také začala rozrůstat směrem na západ a začínala pohlcovat oblasti od Bořislavky vzhůru – Liboc, Veleslavín, Ruzyň, Sárku – k severu pak Podbabu až k Roztokům. Na východní straně bránila dalšímu rozpínání Vltava se Stromovkou, a na jižní straně především sousední Hradčany. K nejzákladnějším proměnám ovšem začalo ve třicátých letech docházet na té dodnes nejméně výstavnější části Dejvic – na Hanspaulce a na jejím severním ostrohu zvaném „Na Babě“. Pojmenování Hanspaulky má svůj původ od někdejšího majitele velké její části, muže jménem Hans Paul. Ještě dodnes po něm zbyl zámeček, dnes věnovaný památce prezidenta Klause. Z Hanspaulky vyrostla jedna z nejmodernějších vilových čtvrtí a na její nejsevernější části, Na Babě, vyrostly vily těch nejpozoruhodnějších tvarů – objekty obdivu evropských architektů. Matějský kostelíček s čarokrásným výhledem na šárecké údolí, je dodnes vlastně jediným starým pomníkem Dejvic v okolí Hanspaulky. Opravdu jediným? Nezapomínáme na „Babu“ samu? Ta se vypíná na tom nejsevernějším ostrohu, na skále nad Vltavou, opředena pověstí kdysi před nějakými dvěma sty lety rozestavěné a nedostavěné vily. Již tehdy rozestavěné a nedostavěné. Její architekt prý spáchal sebevraždu – a kdo prý se pokusí její dodnes přežívající torso dostavět, „bídne skončí“. Dosud se o to věru nikdo nepokusil, a na skále tudíž trčí ono torso nad Vltavou jako varovná výzva... Čili i Praha XIX – pardon Praha 6! – skrývá svoje málo známé tajemství. Tajemství, jež přetrvalo přes dvě staletí, přežilo první republiku, německou okupaci, vysněný ráj bolševiků – a přetrvává dodnes jako nedostavěná vila...

Na Žižkov, do Vršovic a do Radlic mají Dejvičané daleko, právě tak do Vysočan, do Hlubočep a do Hrdlořez. Naopak do Střešovic, do Holešovic a na Hradčany je to prakticky jen pouhopouhý krůček. Jen co by kamenem dohodil, ne nijak dál. A nemáte ponětí, kolik Dejvičáků odešlo do exilu jako osmačtyřicátníků nebo osmašedesátníků. Na prstech jsem to nepočítal, ale je tomu tak. Na Dejvičáka naražíte, kam se jen vrtnete. V Sydney, v Torontu, v Londýně, v New Yorku, v Curychu, jen se trošilinku porozhlédnout. Domů se teď i my, Dejvičáci, rádi vracíváme – ale ruku na srdce, jen tak na chvíli. Změnili se oni, změnili jsme se i my, nic naplat. Ale domů nás to všechny táhne. Podívat se domů jednou za čas třeba z konce světa, to ano. Jak to kdysi naveršoval ten náš český básník? Však dobře víte, kdo to byl! Cestička k domovu známě se vine. Hezčí je, krásnější, než všechny jiné... A kdybych ve světě buhvíkám zašel, cestičku k domovu vždycky bych našel...

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Já malé poupě, já stojím v koutě... Jak by tam to české poupě nestálo! Kde jinde by stálo, kdyby nestálo právě v tom koutě? Kolem něho jazyky stamilionových národů – čínština, španělština, ruština, angličtina, portugalština – jak by ten náš jazyk takových těch nějakých pouhých deseti milionů nestál v koutě! Však se známe, však dobře víme, jak se scvrknout na poupata, my čeští stydlivkové... Jsou, samozřejmě, i jazyky sloužící menším národům. Slovenština jen tak pěti milionům, slovinština sotva dvěma milionům, ani Dánové či Švédové nejsou nijak početnými národy, a řeč záhadných Basků na úpatí Pyrenejí – ty všechny jazyky budou nepochybně s tím českým poupětem v tom koutě rovněž přešlapovat. Stačila by dnes jedna jediná bomba dobře mířená, a je po jazyku a jeho mluvčích mnoha jazykových skupin než jen se dořekne ten švec. Takže – dorůstá to české poupě do dospělosti? Nebo už snad poupětem dávno není? Nuže dobře, milí zlatí, nechme osudy poupěte poupětem a kout koutem, a namířme zrak na ty taje naší češtiny.

Pravda, ona ta mluva těch deseti milionů českých uživatelů skutečně nevypadá na nic extra moc, ale oni si ti čeští výborníci ten svůj jazyk vybrousili až do těch nejjemnějších tónin. Dalo by se říci o tom: co slovo, to jakoby i menší zázrak. Menší zázrak? Však je to zázrak nad zázraky. Úplný zázrak nad zázraky! Nevěříte? Na češtinu lze zaútočit všelijak, z několika pohledů a úhlů, leč útočte tak či tak, nalez-

nete zdravého kozáka s nezničeným podhoubím. Snad i s podhoubím již nezničitelným. Nějaký ten červíček by se asi bezesporu našel, ten se vždycky ve všem nalezne, ale do žádného kouta bych to naše POUPĚ už vůbec neposílal. Jen nastojte! Položme si pod ten svůj drobnohled slovo to nebo ono, a hned se ukáže, že jde o bohatost slovního štěpení mnohde jinde neviděnou. Už jsme kdysi napočítali na desítky derivátů od podstatného jména „hlava“ – ale těch českých „hlav“ jakoby neubývalo. Hlava tu i onde. Hlavolam, hlavatý, podhlavník, pohlavek – však jistě ještě pamatujete. Jenže ona se ta kouzla dají provádět s kdekterým českým slovem! Tak třeba „záda“: pozadí, zpozadí, pozadu, zadek, zadeček, zadní. Hra? Hrát, herec, herečka, hráč, hráčka, hračka, hravý, hrátky, rozehrát, rozehrávat, hraný, rozehraný, nerozehraný, nahrát, sehrát, uhrát, dohrát, nahrávat, sehrávat, rozehrávat, vyhrát, vyhrávat, přihrát, přihrávat, nehrát, nedohrát, nedohrávat – a ono by se toho kolem toho hraní jistě dalo najít daleko víc. Neměl bych si však tak lehkovážně pohrávat s Vaší trpělivostí – nu, prosím, už je to tady, už je to tady, pohrávat! – ale vynesme si ještě jednoho trumfíka: třeba pokoj. Pokoj, nepokoj, pokojný, pokojná, pokojská, upokojit, upokojuvat, spokojený, nespokojený, nepokojný, upokojený – a samozřejmě, ode všech těchto výrazů i jejich různé tvary pádové, slovesné a tak podobně. Náš jazyk je tedy zřejmě jazykem ústrojným, a umí ustrojít, nastrojít, přístrojít kdeco. Na druhé straně angličtina to dokáže jen a jen s velicímskou omezeností, jako třeba play, player, replay a nic moc dál, skoro konec – pak už jen win, actor a tak podobně. Ten český šmrnc to holt nemá. Nemá na něj... Než mě ale, milí zlatí, přimějete k odbočení na vedlejší kolej, zajisté mi dopřejete ještě jednou se polaskat s tím žírným podhoubím našeho bohatého jazyka. Nuže vážme a uvažme. Váha, úvaha, váhavost, váhavý, váhavě, vážít, zvažít, závaží, k uvážení, vážný, vážený, zvážený, znevážený, nezávážený, vážnost, nevážnost, závažnost – nu a je toho jako těch hub, jedlých hub po dešti! Kde že se příkrčuje ta anglická muchomůrka? Mochomůrka, chcete-li. Leč nyní ten list opravdu obraťme. (Nedá mi to ale, vskutku mi to nedá a spěchám zeptat se vás: opravdu nevíte, že to středočeské „nyní“ jinde zní i jako, níčko, nýčko, nejčko, ba v jižním cípu Čech dokonce jako nyninky nebo nininky? Samozřejmě, neutíkejme hned ani od mluvy lidové do spisovnosti a použijme třeba i to teď, teďka, teďkonc – pozapomeňme i na teraz a terazky.)

Nuže, odpoutavše se od těch všech safraportských pleonasmů, a jsouce si dobře vědomi i slibu neopakování se, pozastavme se na chvíli u čárek. Nikoli u pouhopouhých čar, ani u miniaturních čáreček, jen u těch čárek. Kde by, no řekněte, kde by byla ta naše čeština bez oněch diakritických Husových nabodeníček? Těch nepokroucených? Jiné jazyky ať haprují bez jasněho označování délky hlásek a slabik, my Češi – ne už tak důsledně bratři Slováci – my címani to máme jasnojasně vyznačováno. Kde délka, tam čárka. Kde čárka, tam i délka. Jsme prostě polopatisté, a sloužíme si lopatou, kde jen můžeme. Můžeme? Musíme! Tak pravil Jan Hus. Musíme! Leč slouží nám to k nevěře velmi důkladně. Hračka/hráčka. Voli/volí. Dat/dát. Pravo/právo. Sleva/slévá. Vykál/výkal. Vila/víla. Vada/váda. Dal/dál. Bal/bál. Brat/brát. Kat/kát. A tak dále, a tak dále. Jako bychom to měli v krvi, my Češi – ale cizinec bojující s naší řečí mezi těmi čárkami klopýtá. On klopýtá, my ani nezaškobrtíme. My víme svoje, on naše neví a jednoduše tedy škobrtá.

Měl bych se omluvit, vysvětlit, nějak se ospravedlnit proti oprávněným výtkám, že se „furt vopakuju“. Nu, dobře. Kdo by se ale neopakoval tam, kde to opakování přináší tolik slastných chvil, tolik rozkoší. Však určitě znáte slova oné studentské písně „Jakou rozkoš, jakou rozkoš budí láska s dcerou pana pátera“. Neznáte-li, a rdíte-li se, vezměte si to v latinském originále – Quae voluptas, quae voluptas ex amore cum filia pastoris! Nezní to latinsky vznešeněji? Ale zpátky k tomu opakování se. Ono to není jen takové prostinké přezvykování. Chtěl jsem totiž v té souvislosti s těmi Husovými nabodeníčky poukázat hlavně na to, že ta naše čeština chová pro prсто- duché cizince i další úskalí v té výslovnosti, a to v tom českém vyslovování. Ona je tu rovněž ta uzda vložená do českých tlamiček tím přízvukem, naprosto neměnným a nezměnitelným přízvukem na první slabice. Ta kombinace je jakousi smrtelnou ranou i těch nejlepších předsevzetí naučit se srozumitelně česky vyslovovat. Sledovat čárky, prodlužovat kde neprodloužení může být i osudné, a udržovat přízvuk, to je, holečku, nějaké umění. Já vím, vám se to nezdá, ale to, právě především to je pro češtinu naprosto typické a nezvladatelné i pro jiné slovanské mluvčí, s výjimkou bratří Slováků ovšem. V tom jsme holt něco extra. Nečervenejte se, však jsme to už

i probírali nahoru a dolů – a vyslovte si ještě jednou to „připočůrávání“. Nečervenejte se, a nečekejte, že to váš češtinychtivý žák vysloví hned na desátý pokus. Takže opět tak a nejinak. Malé poupě a v koutě? Ale neukamenujte mě.

Open on Thursday, Friday and Saturday Evenings.

Serving Czech Specials and Tap Beer.

Velkopopovický Kozel

Follow us on Facebook

www.skartas.com

2/10-18 Orchard Rd, Brookvale

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL

SRPEN – AUGUST 15. & 29.,

ZÁŘÍ – SEPTEMBER 12. & 26.,

ŘÍJEN – OCTOBER 10. & 24,

LISTOPAD – NOVEMBER 7. & 21.,

PROSINEC – DECEMBER 5. & 19.

VOLEJTE MARTU – RING MARTA 9130 6781

SYDNEY 21-25 OCTOBER

Dendy Newtown
UTS Faculty of Design

PERTH 19-22 NOVEMBER

Cinema Paradise, Northbridge